

Co-funded by
the European Union

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

І.П. Петрова

МИТНЕ ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Studienbrief

Методичні рекомендації до проведення занять з модуля

«Митне право ЄС» / «EU Customs Law»

Erasmus+

Jean Monnet Modules

за програмою ЄС Еразмус+, напрямку Жан Моне

(Грантова Угода № – 101083978-EUCUSTOMSSTU)

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

вищої освіти денної і заочної форми навчання

галузь знань 08 «Право»

спеціальність 081 «Право»

ОПП «Митна безпека»

статус модуля - факультатив

Ірпінь 2024

Методичні рекомендації, тематичний план, зміст і послідовність викладання тем модуля «Митне право ЄС» / «EU Customs Law»¹ (40 годин) рекомендовано професорсько-викладацьким складом Освітньо-наукового центру при Генеральній митній дирекції Німеччини Федерального фінансового управління (BWZ Münster). До методичних рекомендацій модуля включені навчальні матеріали: лекційні і практичні завдання, які використовуються під час підготовки бакалаврів митного факультету у місті Мюнстер, Німеччина (Hochschule des Bundes für öffentliche Verwaltung Fachbereich Finanzen). Модуль виконано за підтримки доктора наук, професора, експерта ЄС з митного тарифного права, почесного професора Університету митної справи та фінансів (м. Дніпро) **Лотара Геллерта**.

	<p>Укладач: І.ПЕТРОВА, координатор і виконавець проекту «Митне право ЄС» (Грантова Угода № – 101083978-EUCUSTOMSSTU), к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного права, процесу та митної безпеки, гарант ОПІ «Митна безпека»</p>
---	---

	<p>Партнер проекту: Л.ГЕЛЛЕРТ, доктор наук, професор, експерт ЄС з митного тарифного права, почесний професор Університету митної справи та фінансів (м. Дніпро), Honorarprofessor Вищої Федеральної школи публічного управління у галузі фінансів (з липня 2023 року)</p>
---	--

Розглянуто і схвалено кафедрою адміністративного права, процесу та митної безпеки ННІ ЕБМС від 29.04.2023, протокол № 14.

Погоджено з проектним офіцером Natalia Riesgo Figuerola-Ferretti (EACEA) Програми ЄС Erasmus+ 30 червня 2023 року.

¹ * *This project has been funded with support from the European Commission under the Erasmus+ Programme. The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.*

* *Цей проект був профінансований за підтримки Європейської Комісії в рамках програми Еразмус+. Підтримка Європейської Комісії у створенні цієї публікації не означає схвалення її змісту, який відображає лише погляди авторів, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ній.*

ЗМІСТ

Передмова	4
Перелік умовних скорочень	6
Тематичний план модуля	8
Методика вивчення матеріалу за темами лекцій модуля, плани семінарських занять, питання, задачі та практичні кейси до модуля	10
Перелік питань до поточного контролю знань	62
Тестові завдання до підсумкового контролю знань і вмінь	65
Рекомендована література	80

ПЕРЕДМОВА

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС є важливим кроком на шляху до європейської інтеграції України, що передбачає внесення змін до національного законодавства відповідно до стандартів ЄС та вимагає висококваліфікованих фахівців у митному секторі.

Предметом вивчення модуля є складний комплекс окремих теоретичних положень митного права ЄС та митного законодавства ЄС.

Основним завданням модуля «Митне право ЄС» (EU Customs Law) є підготовка фахівців митної справи в Україні для виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, міжнародних конвенцій, також спільних програм ЄС та уряду України, а також популяризація досвіду ЄС з підготовки фахівців митної сфери.

Метою модуля є вдосконалення існуючої освітньо-професійної програми «Митна безпека» в рамках підготовки бакалаврів у Державному податковому університеті, що дозволить майбутнім фахівцям митної справи отримати професійні компетенції у сфері митного права ЄС та отримати практичні навички, застосовні на національному рівні. Крім того, він підсилить потенціал європейської інтеграції ЄС, а також прискорить позитивні зрушення в державі, сприятиме подоланню стагнації у митному секторі.

Цей курс дозволить збільшити кількість кваліфікованих експертів у сфері захисту митних інтересів, сприятиме імплементації митних стандартів ЄС в Україні, уніфікації митних правил, покращенню процедур управління митними ризиками, співпраці з митними службами ЄС, боротьбі з контрабандою, а також визначенні можливих напрямів проведення адаптації українського митного законодавства до законодавства ЄС.

Проект матиме довгостроковий вплив, оскільки буде продовжений після припинення грантової підтримки.

Модуль і діяльність з модуля фінансується Європейським Союзом².

Метою проведення лекційних і семінарських занять з «Митного права ЄС» є:

➤ вивчення основ теорії митного права Європейського Союзу, загальних засад здійснення митного контролю та митного оформлення в ЄС, норм митного законодавства ЄС, практики його застосування;

² * *This project has been funded with support from the European Commission under the Erasmus+ Programme. The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.*

* *Цей проект був профінансований за підтримки Європейської Комісії в рамках програми Еразмус+. Підтримка Європейської Комісії у створенні цієї публікації не означає схвалення її змісту, який відображає лише погляди авторів, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ній.*

- формування у здобувачів вищої освіти необхідних знань з Митного права ЄС, Митного кодексу ЄС, Делегованого та Імплементційного Регламентів Комісії (ЄС);
- набуття потрібних компетентностей для захисту митних інтересів України і ЄС, адаптація їх до нових умов застосування;
- здатність розуміти митні органи ЄС та інституції ЄС, які визначають митну політику;
- адаптація до нових вимог європейського ринку праці та конкурентоздатність;
- сприяння професійному зростанню в митній сфері;

Ціллю семінарських занять є набуття навичок здійснення митного контролю, митного оформлення та митних процедур в ЄС, формування знань з Митного права ЄС, Митного кодексу ЄС, Делегованого та Імплементційного Регламентів Комісії ЄС.

На семінарських заняттях з модуля застосовується кейс-метод або метод ситуаційних прав, якій успішно апробований і використовується на митному факультеті BWZ Münster (Hochschule des Bundes für öffentliche Verwaltung Fachbereich Finanzen). Здобувачі залучаються як до групового, так і до одноосібного вирішення практичних завдань до кожної з частин модуля, де такі види завдань передбачені тематичним планом.

Обговорення питань на семінарських заняттях відбувається в формі вільної дискусії, здобувачі вправі задавати питання як один одному, так і викладачеві, доповнювати, уточнювати відповіді.

Формат модуля – онлайн-факультатив. Викладання модуля передбачає дистанційну форму навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.

Після вивчення модуля здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу

документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні вміти:

РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання модуля – презентації, лекції, колаборативне навчання (навчальна спільнота), проектно-орієнтоване навчання, дискусія.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання. Під час засвоєння модуля здобувачам треба мати комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу Internet), доступ до платформи MOODLE, оргтехніку для комунікації з викладачем та виконання тестових завдань та інших видів робіт.

Підсумковий контроль. Підсумкове тестування буде проведено до кожної з частин по завершенню модуля. За результатами проведення модуля передбачено отримання сертифікатів учасниками навчання.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ATA	Admission Temporaire / Temporary Admission – процедура тимчасового ввезення товарів в іншу країну з умовним звільненням від оподаткування ввізним митом та іншими податками та зборами на імпорт
EDI	Electronic Data Interchange / Elektronischer Datenaustausch - електронний обмін даними
ENS	Entry Summary Declaration / Summarische Eingangsanmeldung - загальна декларація прибуття
EORI	Economic Operators Registration and Identification Number / Registrierung und Identifizierung von Wirtschaftsbeteiligten – реєстраційний та ідентифікаційний номер суб'єкта господарювання
ICS 2	Import Control System 2 / Einfuhrkontrollsystem 2 - система контролю імпорту
KN	Combined Nomenclature / Kombinierte Nomenklatur – комбінована номенклатура
MRN	Master Reference Number / Hauptbezugsnummer - основний контрольний (реєстраційний) номер
NCTS	New Computerised Transit System - загальний IT-інструмент ЄС для управління та контролю за транзитом
SAD	Single Administrative Document / Das Einheitspapier der Versandanmeldung) – єдиний адміністративний документ
TARIC	Tarif integrale des Comunautes europeennes / Integrated Tariff of the European Communities - номенклатура інтегрованого тарифу в Європейському Співтоваристві
TIR	Transports Internationaux Routiers / International Road Transport – система міжнародних автомобільних перевезень товарів, яка працює на основі Митної конвенції про міжнародні перевезення із застосуванням книжки МДП
UZK	Митний кодекс Європейського Союзу
UZK-DA	Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2015/2446
UZK-IA	Імплементований Регламент Комісії (ЄС) 2015/2447
ZollVG	Zollverwaltungsgesetz – Закон «Про митну адміністрацію Німеччини»

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН модуля «Митне право ЄС»

№ п/п	Назва теми, кількість годин	Лекційні заняття, години	Семинарські заняття / практичні, години	Кількість груп	Назва спеціальності, групи	Загальна кількість годин
Частина 1						
Загальна частина митного права: Загальні положення. Митні заборони та обмеження. Митні режими. Митне оформлення. Митний контроль. Митні процедури. Спеціальні процедури						
1	Загальні положення митного права Європейського Союзу (Розділ 1 UZK)	4 год.	-	1	Бакалавр права за освітньо-професійною програмою «Митна безпека» ³	4
2	Ввезення товарів на митну територію Союзу (Розділ IV UZK)	2 год.	-	1	Бакалавр права за освітньо-професійною програмою «Митна безпека»	2
3	Митні процедури в Європейському Союзі (Розділ VI UZK)	4 год.	2 год.	1	Бакалавр права за освітньо-професійною програмою «Митна безпека»	6
4	Спеціальні митні процедури в Європейському Союзі (Ст. 210, 211 UZK; Розділ VII UZK)	6 год.	6 год.	1	Бакалавр права за освітньо-професійною програмою «Митна безпека»	12

³ У разі наявності навчальних груп здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за програмою ОПП «Правове забезпечення митної безпеки» залучати їх до прослуховування модуля разом із здобувачами вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем денної і заочної форм навчання ОПП «Митна безпека»

Частина 2						
Матеріальна частина митного права: Митний борг і гарантії						
5	Митний борг і гарантії (Розділ III UZK)	4 год.	2 год	1	Бакалавр права за освітньо-професійною програмою «Митна безпека»	6
Частина 3						
Матеріальна частина митного права: Митний тариф						
6	Митний тариф (Розділ II UZK)	6 год.	2 год.	1	Бакалавр права за освітньо-професійною програмою «Митна безпека»	10
	Підсумкові тести		2 год.			
	Всього годин викладання Модуля	40 годин				40

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ МАТЕРІАЛУ ЗА ТЕМАМИ МОДУЛЯ

Частина 1 модуля

Загальна частина митного права: Загальні положення. Митні заборони та обмеження. Митні режими. Митне оформлення. Митний контроль. Митні процедури. Спеціальні процедури

Тема 1. Загальні положення митного права Європейського Союзу

План лекції (4 години)

1. Поняття митного союзу ЄС.
2. Митний кордон та митна територія ЄС.
3. Сфера застосування митного законодавства, завдання митниці.
4. Дозволи / рішення митних органів та митного права ЄС.
5. Строки і санкції у митному праві ЄС.
6. Правовий статус декларанта та особи, уповноваженої на декларування.

Основний зміст

1. Поняття митного союзу ЄС.

Основою Співтовариства, як свідчить стаття 23 Договору про заснування Європейської Спільноти (Договір про заснування Європейського економічного співтовариства), є митний союз, який охоплює всю торгівлю товарами та передбачає заборону імпорتنих і експортних митних зборів, кількісних обмежень і будь-яких рівнозначних заходів у торговельних відносинах між державами-членами, а також встановлення загального митного тарифу в їх відносинах з третіми країнами. Умови митного союзу поширюються на товари, що походять з країн Співтовариства, а також на товари, ввезені з третіх країн і випущені у вільний обіг у країнах Співтовариства. При цьому, Договір не дає визначення митного союзу.

У зв'язку з цим видається цікавим визначення митного союзу, що міститься у Генеральній угоді по тарифам і торгівлі (ст. XXIV): заміна декількох митних територій однією митною територією так, щоб:

1) мита та інші обмежувальні заходи регулювання торгівлі (за винятком деяких необхідних обмежень) були б відмінені відносно практично усієї торгівлі між територіями, що утворюють союз, або, принаймні, відносно практично всієї торгівлі товарами, що походять з цих територій; і

2) з деякими уточненнями, по суті одні й ті ж мита та інші заходи з регулювання торгівлі застосовувалися б кожним з членів союзу що до торгівлі з територіями, які не входять у союз.

По суті, положення Договору про ЄЕС формулюють митний союз у повній відповідності до умов ГАТТ. Договір проголошує наступні принципи митного союзу ЄС: 1) усунення митних зборів і рівнозначних зборів між

державами-членами; 2) усунення кількісних обмежень і рівнозначних заходів у взаємній торгівлі держав-членів; 3) прийняття певних умов у сфері непрямого оподаткування, що впливає на товарообіг усередині ЄС; 4) прийняття загального зовнішнього тарифу.

2. Митний кордон та митна територія ЄС.

Територіальні межі дії норм і правил митного союзу ЄС обмежені митною територією ЄС. Для визначення поняття «митна територія» необхідно звернутися до Генеральної угоди по тарифах і торгівлі, ч.2 ст. XXIV якої приводить наступну дефініцію: це будь-яка територія, на якій діють свої тарифи та інші торгові правила для основної частини торгового обороту даної території з іншими територіями. Як визначення для поняття митна територія ЄС можна запропонувати наступне: обумовлена нормативно-правовими актами ЄС сукупність територій (регіонів) держав-членів, на якій діють норми і правила митного союзу. Зовнішній периметр митної території ЄС іменується митним кордоном.

Митна територія Союзу включає:

1) території, склад яких визначено в ст. 4 Митного кодексу ЄС, в тому числі їхніх територіальних вод, внутрішніх вод і повітряного простору.

Слід мати на увазі, що деякі регіони усередині державних кордонів держав-членів ЄС виключені зі складу митної території ЄС. Так, до складу митної території ЄС не входять данські Фарерські острови та острів Гренландія, іспанські території в Африці Сеута і Мелілья, німецький анклав на швейцарській території Бюсинген і острів Хельголанд. Не є територією митного союзу французькі заморські території і територіальні колективи з особливим статусом, але, як частина території Франції, до складу митної території ЄС входить князівство Монако. З митної території Італії вилучаються муніципалітети Лівіньо і Кампіоне д'Італія та італійські територіальні води озера Лугано, але включається територія республіки Сан-Маріно. Статус приєднаних до митної території ЄС територій держав, що не є членами ЄС, регулюється спеціальними міжнародними договорами.

2) Вказані нижче території, розташовані за межами території держав-членів, у тому числі їхні територіальні води, внутрішні води та повітряний простір, повинні вважатися частиною митної території Союзу з урахуванням застосовних до них конвенцій і договорів:

(а) ФРАНЦІЯ Територія Монако, що визначена у Митній конвенції, підписаній у Парижі 18 травня 1963 року;

(б) КІПР Територія районів дислокації Збройних сил Сполученого Королівства в Акротірі та Декелії, що визначена в Договорі щодо заснування Республіки Кіпр, підписаному в Нікосії 16 серпня 1960 року.

Що стосується Сполученого Королівства Великої Британії, то зміни до Митного кодексу ЄС ще не були внесені. Незважаючи на те, що ст. 4 Митного кодексу ЄС ще не була адаптована, територія Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, а також Нормандські

острови та острів Мен більше не є частиною митної території ЄС у зв'язку з Угодою про вихід (*Brexit*).

Для торгівлі товарами з Великою Британією *Brexit* означає необхідність дотримання митних формальностей. Сполучене Королівство (в майбутньому Велика Британія) вийшло з ЄС 31 січня 2020 року, підписавши угоду про вихід. З 1 січня 2021 року митні формальності, передбачені законодавством ЄС, застосовуються до всіх товарів, що ввозяться з Великої Британії на митну територію ЄС або з митної території ЄС до Великої Британії.

Протокол щодо Північної Ірландії, викладений в Угоді про вихід, передбачає, що Північна Ірландія залишиться частиною митної території Великої Британії, але всі відповідні правила внутрішнього ринку ЄС будуть застосовуватися в Північній Ірландії, а також буде застосовуватися Митний кодекс ЄС. Це означає, що хоча Північна Ірландія є частиною митної території Великої Британії, для митних цілей вона розглядається як частина митної території ЄС.

3. Сфера застосування митного законодавства, завдання митниці.

Регламентом Європейського Союзу і Ради (ЄС) № 952/2013 від 9 жовтня 2013 року запроваджено Митний кодекс Союзу, що містить загальні положення та процедури, застосовні до товарів, переміщуваних на митну територію Союзу або за її межі. Без обмеження міжнародного права та конвенцій і законодавства Союзу в інших галузях, Кодекс діє однаково на всій митній території Союзу.

Деякі положення митного законодавства можуть діяти за межами митної території Союзу в рамках законодавства, що регулює окремі галузі, або в рамках міжнародних конвенцій.

Дія деяких положень митного законодавства, в тому числі передбачених ним спрощень, поширюється на торгівлю товарами Союзу між частинами митної території Союзу, що до них застосовуються положення Директиви 2006/112/ЄС або Директиви 2008/118/ЄС, та частинами такої території, де такі положення не застосовуються, або на торгівлю між частинами такої території, де такі положення не застосовуються.

Митні органи передусім несуть відповідальність за нагляд за міжнародною торгівлею Союзу, таким чином сприяючи добросовісній і відкритій торгівлі, виконанню зовнішніх аспектів внутрішнього ринку, спільної торговельної політики та інших спільних політик Союзу, що мають вплив на торгівлю, а також загальній безпеці ланцюга постачання.

Митні органи повинні вживати заходів, що спрямовані, зокрема, на таке:

- захист фінансових інтересів Союзу та його держав-членів;
- захист Союзу від недобросовісної та незаконної торгівлі і водночас підтримка законної комерційної діяльності;

- забезпечення захисту та безпеки Союзу та його резидентів, а також охорона довкілля, якщо необхідно — у тісній співпраці з іншими органами;

та

- підтримання належного балансу між митним контролем і сприянням законній торгівлі.

4. Дозволи / рішення митних органів та митного права ЄС.

Секція 3 «Рішення щодо застосування митного законодавства» Глави 2 Розділу 1 Митного кодексу ЄС врегульовує правові підстави прийняття митних рішень (статті 22, 23 і 26-28), а пов'язані з ними положення про делегування та передачу повноважень на виконання - у статтях 24, 25, 31 і 32 Митного кодексу ЄС. Крім того, положення Митного кодексу ЄС в частині правових підстав прийняття рішень і надання дозволів конкретизовано у статтях 11-18 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2446 (UZK-DA), а також у статтях 8-15 Імплементативного Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2447 (UZK-IA).

«Рішення» відповідно до п. 39 ст. 5 Митного кодексу ЄС означає будь-який акт митних органів стосовно митного законодавства, який містить рішення в конкретній справі та має юридичні наслідки для відповідної особи чи осіб.

Термін «дозвіл» та «дозволити» вживаються у тексті Митного кодексу ЄС більш ніж у 100 місцях. Це дозволяє зробити висновки про їх необхідність і важливість у процесі здійснення митних процедур та спрощень для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, а також про комплексний моніторинг дій суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності при транскордонному переміщенні товарів з боку митних органів.

До найбільш поширених дозволів митних органів ЄС, які надаються під час здійснення різних митних процедур і спрощень, відносяться наступні дозволи: на отримання статусу АЕО (статті 38 і 39 МК ЄС), на відстрочку сплати платежу (ст. 100 МК ЄС), на підготовку і надання документів АЕО для декларування з дозволу митних органів (ч.3 ст. 163 МК ЄС), на експлуатацію складів тимчасового зберігання (ст. 148 МК ЄС), на процедуру спрощеного декларування (ч.2 ст. 166, ч.1 ст. 177, ст. 179, ст. 182 МК ЄС), на здійснення особливих процедур (ст. 211 МК ЄС) тощо.

5. Строки і санкції у митному праві ЄС.

Строк - це визначений або такий, що може бути визначений, проміжок часу, протягом якого має бути здійснена певна дія або відбутися подія, щоб вкласти у встановлений строк. Строки необхідні для досягнення достатнього рівня юридичної ясності та правової визначеності. Закінчення такого строку без вчинення такої дії або без настання такої події може мати наслідки, передбачені матеріальним або процесуальним

Такі строки дії або випробувальні строки, протягом яких мають бути здійснені певні дії з боку суб'єкта господарювання, можна знайти в різних статтях Митного Кодексу ЄС. Так, наприклад, під строками у митному праві ЄС розуміють:

- часові рамки, в межах яких митні органи повинні діяти (наприклад, строки прийняття рішень);
- строки, протягом яких повинні діяти суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності (строки для оскарження, строки для подання заяви);
- строки для підтримки (зберігання документів);
- строки термінів дії (наприклад, дозволів або наданих прав);
- строки позовної давності (наприклад, строк позовної давності митного боргу);
- строки, після закінчення яких мають бути сплачені відсотки (наприклад, у разі невиконання рішення про повернення коштів).

Якщо інше не передбачено законодавством, то періоди, дати та строки, встановлені митним законодавством, не можуть бути продовжені або скорочені, відкладені або перенесені відповідно до ч. 1 ст. 55 МК ЄС. Продовження строку можливо лише згідно норм, встановлених законом.

Протягом 30 днів з дня отримання заяви про прийняття рішення митний орган повинен перевірити, чи дотримані умови для прийняття заяви. Про повноту поданих документів має бути повідомлено заявника (ч. 2 ст. 22 МК ЄС). Заява про прийняття рішення, пов'язаного із застосуванням митного законодавства, приймається, якщо виконані умови, перелічені в ст. 11 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2446 (UZK-DA).

До таких умов віднесено й наявність відповідної реєстрації заявника згідно ст. 9 МК ЄС:

Ч. 1. Економічні оператори, що мають осідок на митній території Союзу, підлягають реєстрації в митних органах за місцем їхнього осідку.

Ч. 2. В окремих випадках економічні оператори, що не мають осідку на митній території Союзу, підлягають реєстрації в митних органах за місцем, де вони вперше подають декларацію або подають заяву з проханням ухвалити рішення.

Обчислення строків в ЄС регламентовано Регламентом Ради (ЄС, Євратом) № 1182/71 від 3 червня 1971 року про визначення правил, що застосовуються до періодів, дат і строків (Офіційний вісник L 124. 08/06/1971). Цей регламент є різновидом загального процесуального права на європейському рівні.

Санкції та їх застосування в європейському митному праві визначені статтею 42 МК ЄС. Відповідно до цієї статті кожна держава-член повинна передбачити санкції за недотримання митного законодавства. Такі санкції повинні бути дієвими, пропорційними і стримувальними.

У разі застосування адміністративних санкцій вони можуть мати, між іншим, одну чи обидві такі форми:

- грошовий штраф, що його стягують митні органи, включаючи, у відповідних випадках, платіж, здійснюваний замість кримінального покарання;
- відкликання будь-якого дозволу, що ним володіє відповідна особа, призупинення його дії або внесення змін до нього.

Держави-члени повинні повідомити Комісію протягом 180 днів із дати застосування цієї статті, відповідно до ст. 288 МК ЄС (ч.2), про передбачене в параграфі 1 цієї статті чинне національне законодавство та невідкладно повідомляти її про будь-які наступні зміни, що впливають на це законодавство.

6. Правовий статус декларанта та особи, уповноваженої на декларування.

Відповідно до п.15 статті 5 Митного кодексу ЄС декларант – це особа, яка подає від свого імені

- митну декларацію,
- декларацію тимчасового зберігання,
- загальну декларацію прибуття,
- загальну декларацію вибуття,
- декларацію зворотного вивозу або
- повідомлення про зворотний вивіз, чи
- особу, від імені якої подається така декларація або повідомлення.

Стаття 18 Митного кодексу Європейського Союзу передбачає, що будь-яка особа може призначити митного представника.

"Особа" відповідно до ч. 4 ст. 5 МК ЄС означає: фізичну особу або юридичну особу, або об'єднання осіб, яке не є юридичною особою, але відповідно до законодавства Європейського Союзу або національного законодавства має правоздатність ефективно здійснювати юридичні операції. Представництво допускається як безпосередньо, якщо представник діє від імені та за рахунок іншої особи, а також опосередковано, якщо представник діє від свого імені, але за рахунок іншої особи.

Представник повинен бути заснований на митній території Європейського Союзу. Це не застосовується, якщо декларант не зобов'язаний мати місцезнаходження на митній території Європейського Союзу (ч. 3 Ст. 170 МК ЄС), якщо не зазначено інше (наприклад, у ч. 2 Ст. 210 Делегованого регламенту (ЄС) 2015/2446 (UZK-DA)).

Представник повинен заявити, що він діє від імені особи, яку представляє. Він також повинен вказати, чи є це прямим або непрямим представництвом, і мати повноваження на представництво (ст. 19 МК ЄС).

Особа, які не заявляють, що вони діють від імені або за рахунок іншої особи, або заявляють, що вони діють від імені або за рахунок іншої особи, але не мають повноважень на представництво, вважаються такими, що діють від свого імені та за свій рахунок.

Відповідно до ч. 1 ст. 51 у поєднанні з ч. 1 ст. 15 МК ЄС, непрямий представник зобов'язаний надати митним органам усі документи та інформацію, необхідні для виконання митних формальностей та здійснення митного контролю, а також відповідно до ч. 1 ст. 15 МК ЄС, непрямий представник зобов'язаний зберігати всі документи та інформацію, необхідні для виконання митних формальностей та митного контролю, зокрема ті, що

мають значення для оподаткування (митна декларація, договори купівлі-продажу, каталоги, описи товарів, резервні зразки, квитанції про переказ коштів тощо), принаймні у вигляді копії (у тому числі в електронному вигляді), доступній та прийнятній для митних органів, протягом щонайменше трьох років, а також, відповідно до ч. 1 ст. 48 МК ЄС, пред'являти їх митним органам на їхню вимогу в разі проведення митної перевірки.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання:

1. В якому нормативно-правовому акті закріплено визначення понять «митного союзу ЄС», «митного кордону ЄС» та «митної території ЄС»?
2. Чи існує різниця між поняттями «суб'єкти митного права ЄС» і суб'єкти митних правовідносин ЄС»?
3. В чому полягає особливість формування митного права ЄС як галузі?
4. Які групи документів складають систему джерел митного права ЄС?
5. До якої групи джерел можна віднести установчі договірні акти Європейських співтовариств і Євросоюзу в цілому?

Тема 2. Ввезення товарів на митну територію Союзу

План лекції (2 години)

1. Заборони та обмеження щодо ввезення товарів на митну територію Союзу.
2. Товари, переміщені на митну територію Союзу.
3. Загальна декларація прибуття товарів на митну територію Союзу.
4. Надходження товарів (прибуття товарів на митну територію Союзу, пред'явлення, розвантаження та огляд товарів, тимчасове зберігання товарів).

Основний зміст

1. Заборони та обмеження щодо ввезення товарів на митну територію Союзу.

Європейський Союз є безмитною зоною. Товари, куплені в одній країні ЄС, можуть бути ввезені до іншої без кількісних обмежень і митних зборів. При вивезенні товарів поза кордони Євросоюзу, вони підпадають під митні тарифи та правила перевезень, властиві для кожної держави індивідуально.

У випадку поставок товарів між країнами ЄС не існує ані митних формальностей, ані контролю товарів на кордонах. Інша справа - поставки з ЄС до країн за межами ЄС. Митні формальності та зупинки на відповідних митницях тут є правилом.

Свобода вибору суб'єкта господарювання щодо обрання митної процедури може бути обмежена. Фактичні обмеження на переміщення товарів можуть бути зумовлені характером товарів, кількістю товарів, походженням товарів, місцем призначення товарів, а також протилежними положеннями. Такі протилежні положення називаються заборонами та

обмеженнями. Оскільки ці заходи не призводять до стягнення мита, вони вважаються нетарифними заходами.

Що стосується можливих заборон та обмежень у розумінні статті 83 Митного кодексу ЄС, які не є зобов'язальними, то розрізняють абсолютні та відносні заборони та обмеження. Відповідно, численні обмеження з метою захисту людей і тварин, а також з міркувань суспільної моралі, порядку або безпеки виправдовують повне виключення дозволеного митницею поводження або використання (абсолютні заборони та обмеження) або ставлять його в залежність від певних умов (відносні заборони та обмеження).

Концепція суспільної моралі, державної політики та громадської безпеки залишає державам-членам свободу дій у цій сфері. З метою збереження національних цінностей держави-члени ЄС можуть вирішувати, наприклад, до якої міри газети, книги або фільми слід вважати забороненими або такими, що загрожують внутрішній чи зовнішній безпеці, а отже, є забороненими⁴.

У багатьох країнах за межами ЄС маркування товарів із зазначенням країни походження є обов'язковим. Але часто за маркуванням країни стоїть щось більше, ніж просто географічне розташування місця виробництва. Залежно від країни, з нею асоціюється позитивний або негативний досвід. У той час як товари з Китаю борються з іміджем менш якісних товарів, "Зроблено в ЄС" або «Зроблено в Німеччині» означає високу якість продукції⁵.

Статтею 83 МК ЄС «Заборони та обмеження» встановлюється, що митний борг при ввозі або вивозі виникає, навіть якщо він стосується товарів, щодо ввозу або вивозу яких установлені будь-які заборони чи обмеження. Проте митний борг не виникає внаслідок:

- незаконного переміщення на митну територію Союзу фальшивої валюти;
- переміщення на митну територію Союзу наркотичних засобів і психотропних речовин, окрім їх переміщення під суворим наглядом компетентних органів для використання в медичних і наукових цілях.

Для цілей санкцій за митні правопорушення вважається, що митний борг все одно виникає, якщо відповідно до законодавства держави-члена ввізне або вивізне мито чи наявність митного боргу становлять підставу для визначення санкцій.

2. Товари, переміщені на митну територію Союзу.

Предметом розділу IV Митного кодексу ЄС є ввезення товарів на митну територію Союзу з третіх країн і пов'язані з цим заходи з регулювання руху товарів. Непряма форма нагляду починається ще до фізичного ввезення

⁴ Lothar Gellert. Zollrecht. Modul 20. 2019. S.38.

⁵ Lothar Gellert. Zollrecht. Modul 20. 2019. S.38.

товарів, а саме з моменту подання загальної декларації прибуття, яка повинна бути подана згідно зі статтею 127 МК ЄС.

Подання загальної декларації прибуття необхідно для того, щоб забезпечити можливість проведення аналізу ризиків у рамках управління ризиками (ст. 128, п. 7 ст. 5 МК ЄС) ще до фізичного ввезення товарів на митну територію Союзу, яка визначається статтею 4 МК ЄС. Подальші інструменти моніторингу, такі як повідомлення про прибуття (ст. 133 МК ЄС) та пред'явлення товарів (ст. 139 МК ЄС), застосовуються до того, як товари, ввезені на митну територію, остаточно зупиняються на етапі тимчасового зберігання (ст. 144 та наступні), щоб згодом бути поміщеними під митну процедуру.

3. Загальна декларація прибуття товарів на митну територію Союзу.

Загальна декларація прибуття ESumA / ENS (*Summarische Eingangsanmeldung / Entry Summary Declaration*) означає акт, яким особа повідомляє митні органи у встановленій формі та спосіб і протягом визначеного строку про те, що товари буде переміщено на митну територію Союзу (п. 9 статті 5 МК ЄС).

15 березня 2021 року Європейський Союз з метою забезпечення безпеки та захисту, запровадив нову митну програму ЄС, яка передбачає подання загальної декларації прибуття за допомогою інформаційної системи під назвою EKS 2 / ICS 2 (*Einfuhrkontrollsystem 2 / Import Control System 2*). ICS 2 - це інформаційна система перед відправлення вантажів, за допомогою якої збираються дані про всі товари, що ввозяться на митну територію Союзу, до того, як вони досягнуть зовнішніх кордонів ЄС. Економічні оператори зобов'язані надавати дані, що стосуються безпеки та захисту, в рамках ICS 2, використовуючи загальну декларацію прибуття.

Відповідно до статті 6 МК ЄС, заява повинна подаватися з використанням електронної обробки даних. З цією метою держави-члени повинні забезпечити функціонування електронної системи (ст. 16 МК ЄС, ст. 182 Імплементативного Регламенту 2015/2447 (*UZK-IA*)). Записи реєструються в системі під основним контрольним (реєстраційним) номером MRN (*Hauptbezugsnummer / Master Reference Number*) відповідно до п. 22 ст. 1 Делегованого Регламенту 2015/2446 (*UZK-DA*).

На підставі поданої загальної декларації прибуття по всьому Союзу проводиться аналіз ризиків, заснований на систематичному управлінні ризиками (ст. 5, п. 25 МК ЄС, ст. 128 МК ЄС), з метою більш ефективного контролю за транскордонним переміщенням товарів у зв'язку з міжнародним тероризмом. Ці аналізи стосуються не тільки самих товарів і небезпек, які можуть впливати з них, але також покликані допомогти запобігти подальшим загрозам безпеці держав і громадян Союзу, зокрема, шляхом отримання інформації з середовища переміщення товарів. Це вимагає, перш

за все, функціонування системи електронного обміну даними між державами-членами ЄС.

Правила подання загальної декларації прибуття визначені статтею 127 МК ЄС. Зміст загальної декларації прибуття повинен містити набір даних, які дозволяють здійснити аналіз ризиків відповідно до поставленої мети.

Строки подання загальної декларації прибуття у випадку перевезення морським транспортом визначені статтею 105 Делегованого Регламенту 2015/2446 (UZK-DA). Якщо товари переміщуються на митну територію Союзу морським транспортом, загальна декларація прибуття повинна бути подана в такі строки: для контейнерних вантажів, окрім випадків застосування пункту (с) або пункту (d) — не пізніше ніж за 24 години до завантаження товарів на судно, на якому їх буде пере міщено на митну територію Союзу.

Якщо товари переміщуються на митну територію Союзу дорожнім транспортом, то відповідно до статті 105 Делегованого Регламенту 2015/2446 (UZK-DA), загальна декларація прибуття повинна бути подана не пізніше ніж за одну годину до прибуття товарів у місце, для якого митниця першого в'їзду є компетентним органом.

Щодо строків подання загальної декларації у випадку повітряних перевезень вантажів, то така декларація має бути подана якнайшвидше, проте статтею 106 Делегованого Регламенту 2015/2446 (UZK-DA) також передбачено диференційоване регулювання повітряних перевезень вантажів.

Загальна декларація прибуття подається до митниці першого прибуття протягом встановленого строку до переміщення товарів на митну територію Союзу. Митні органи можуть дозволити подання загальної декларації прибуття до іншої митниці, за умови що остання негайно повідомить чи надасть в електронній формі необхідну інформацію митниці першого прибуття. Але разом з тим існують й є деякі виключення. Зокрема, подання загальної декларації прибуття товарів не є необхідністю для відправлень з країн, де визнання заходів контролю безпеки у відповідній країні-експортері було узгоджено на основі відповідних конвенцій з цими країнами.

4. Надходження товарів (прибуття товарів на митну територію Союзу, пред'явлення, розвантаження та огляд товарів, тимчасове зберігання товарів).

Згідно зі статтею 133 МК ЄС оператор морського чи повітряного судна, що прибуває на митну територію Союзу, повинен повідомити про його прибуття митницю першого прибуття після прибуття транспортного засобу. Митні органи можуть дозволити використання порткових чи аеропорткових систем або інших доступних способів передачі інформації для повідомлення про прибуття транспортного засобу.

Повідомлення про прибуття повинно містити посилання на основний контрольний (реєстраційний номер) MRN (*Hauptbezugsnummer / Master Reference Number*) загальної декларації прибуття.

Оскільки подання декларації прибуття стосується транспортних засобів і виконує насамперед інформаційну функцію, то відсутність, несвоєчасне або неправильне подання декларації прибуття не призводить до виникнення митного боргу відповідно до ч.1 ст. 79 МК ЄС.

З моменту фактичного ввезення на митну територію Союзу товари перебувають під митним наглядом згідно зі ст. 134 МК Є і можуть підлягати митному контролю (ст. 134, п. 3 і п. 27 ст. 5 МК ЄС). Основними причинами митного контролю за переміщенням товарів через кордон є: забезпечення справляння ввізного мита та дотримання заборон і обмежень та заходів торговельної політики.

Якщо необхідно, ввезені на митну територію Союзу товари, підлягають таким заборонам та обмеженням, що виправдані, між іншим, потребами підтримання суспільної моралі, публічного порядку або громадської безпеки, захисту здоров'я та життя людей, тварин і рослин, охорони довкілля, захисту національних надбань, що мають художню, історичну або археологічну цінність, та захисту промислової або комерційної власності, - включаючи контроль прекурсорів наркотичних засобів, товарів, що порушують деякі права інтелектуальної власності, та грошових коштів, - а також щодо них вживаються заходи зі збереження та управління рибними ресурсами та заходи торговельної політики. Товари продовжують перебувати під таким наглядом так довго, як це необхідно для визначення їхнього митного статусу, та не звільняються від нього без дозволу митних органів. Товари з третіх країн продовжують перебувати під митним наглядом до зміни їхнього митного статусу або до їх переміщення за межі митної території Союзу чи знищення.

Митні органи, як зазначає ст. 46 МК ЄС, можуть здійснювати будь-який митний контроль, який вони вважають необхідним. Митний контроль може включати, зокрема, огляд товарів, відбір зразків, перевіряння правильності і повноти наданої в декларації чи повідомленні інформації та існування, справжності, достовірності і дійсності документів, перевіряння записів в обліку економічних операторів та іншої документації, інспектування транспортних засобів, інспектування багажу й інших товарів, переміщуваних особами чи на особах, а також проведення офіційних розслідувань та інших подібних дій.

Митний контроль, окрім вибіркового перевірок, ґрунтується передусім на аналізі ризиків з використанням засобів електронного опрацювання даних задля виявлення та оцінювання ризиків і розроблення необхідних заходів протидії на основі критеріїв, розроблених на національному рівні, на рівні Союзу та, у відповідних випадках, на міжнародному рівні.

Митний контроль повинен здійснюватися у межах спільної системи управління ризиками, що ґрунтується на обміні інформацією про ризики та результатах аналізу ризиків між митними управліннями і встановлює спільні критерії та стандарти ризиків, контрольні заходи і пріоритетні сфери контролю.

Повідомлення про пред'явлення товарів передається в електронному вигляді до компетентного митного органу в ЄС відповідно до вимог ст. 6 МК ЄС. Відповідні вимоги до даних закріплені у ч. 2 ст. 2 Делегованого Регламенту 2015/2446 (UZK-DA). Згідно із ч. 4 ст. 139 МК ЄС, необхідно надати посилання на основний реєстраційний номер MRN (*Hauptbezugsnummer / Master Reference Number*).

Товари, зазначені в повідомленні про пред'явлення, повинні знаходитися або в приміщенні митниці згідно з § 4 «Пред'явлення до митного огляду» Закону Німеччини «Про митну адміністрацію» ZollVG (*Zollverwaltungsgesetz*)⁶, або в іншому місці, "визначеному або схваленому митними органами". Затвердження іншого місця пред'явлення може бути надано на умовах ч. 1 ст. 115 Делегованого Регламенту 2015/2446 (UZK-DA). В особливих випадках пред'явлення може також відбуватися в місцях, визначених митними органами, але не затверджених відповідно до ст. 115 Делегованого Регламенту 2015/2446 (UZK-DA).

Тимчасове зберігання означає ситуацію, коли товари з третіх країн тимчасово зберігаються під митним наглядом у період між їх пред'явленням митниці та їх помещенням під митну процедуру або їх зворотним вивозом (п. 17 ст. 5 МК ЄС).

З моменту пред'явлення до митного оформлення для проведення запитуваної митної процедури товари з країн, що не є членами ЄС, перебувають на стадії тимчасового зберігання, ст. 144 МК ЄС.

Щодо товарів, які перебувають на тимчасовому зберіганні, необхідно дотримуватися особливих зобов'язань і формальностей, які впливають, зокрема, зі статей 147-149 МК ЄС в поєднанні зі ст. 115-118 Делегованого Регламенту 2015/2446 (UZK-DA) та ст. 190-192 Імплементативного Регламенту 2015/2447 (UZK-IA). Ці обов'язки покладаються або на власника дозволу на використання складу тимчасового зберігання відповідно до статті 148 МК ЄС, або, в інших випадках, на особу, у володінні якої перебувають товари на тимчасовому зберіганні.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання:

1. Чи можна вважати заборони та обмеження перешкодами для вільної торгівлі?

2. Чи існують митні формальності у випадку поставки товарів між країнами ЄС, а також у випадку поставки товарів з ЄС до країн за межами ЄС?

3. Який набір даних має містити загальна декларація прибуття товарів на митну територію Союзу, як вона реєструється і подається?

4. На підставі яких нормативно-правових актів митні органи ЄС можуть здійснювати митний контроль?

⁶ Zollverwaltungsgesetz(ZollVG) vom 21.12.1992. URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/zollvg/BJNR121250992.html>

5. Як обчислюються строки тимчасового зберігання товарів: початок та закінчення? Які існують правові основи розрахунку строків?

Тема 3. Митні процедури в Європейському Союзі

План лекції (4 години)

1. Митний статус товарів та поміщення під митну процедуру. Визначення «митної процедури».
2. Загальні положення щодо митних декларацій.
3. Випуск товарів для вільного обігу та звільнення від ввізного мита (Ст. 201-202 UZK).
4. Вивіз товарів за межі митної території Союзу.
5. Повернення та звільнення від сплати митних платежів.

Основний зміст

1. Митний статус товарів та поміщення під митну процедуру. Визначення «митної процедури».

У п. 22 статті 5 Митного Кодексу Європейського Союзу, затвердженого Регламентом (ЄС) № 952/2013, зазначено, що "митний статус" означає статус товарів як товарів Союзу або товарів із третіх країн. До "товарів Союзу" відповідно до п. 23 ст. 5 МК ЄС належать товари, що підпадають під будь-яку з таких категорій:

(а) товари, що повністю отримані на митній території Союзу та не включають товари, ввезені з країн або територій, які не є частиною митної території Союзу;

(б) товари, переміщені на митну територію Союзу з країн або територій, які не є частиною такої території, та випущені для вільного обігу;

(с) товари, отримані або вироблені на митній території Союзу виключно із зазначених у пункті (б) товарів або із зазначених у пунктах (а) та (б) товарів.

"Товари з третіх країн" означає товари, що не є зазначеними в пункті 23 товарами, або товари, що втратили свій митний статус товарів Союзу.

Статтею 5 Митного Кодексу Європейського Союзу встановлено три основних види митних процедур (режимів) у Європейському Союзі, а саме:

а) випуск для вільного обігу (*Überlassung zum zollrechtlichen freien Verkehr / release for free circulation*);

б) спеціальні процедури (*besondere Verfahren / special procedures*);

в) експорт (*Ausfuhr / export*).

Поміщення товарів під митну процедуру стосується товарів, що не походять з ЄС, але які були належним чином ввезені та пред'явлені на митну територію Союзу. Відповідно до статті 149 МК ЄС, товари з третіх країн, що перебувають на тимчасовому зберіганні, повинні бути поміщені під митну процедуру або зворотно вивезені протягом 90 днів.

2. Загальні положення щодо митних декларацій.

Митна декларація регулярно вимагається для товарів, які мають бути поміщені під митну процедуру (ч. 1 ст. 158 МК ЄС), за винятком процедури вільної зони, де повинно бути подано митну декларацію, відповідну конкретній процедурі. Це стосується незалежно від того, чи товари поміщаються під митну процедуру вперше, чи інша митна процедура є продовженням попередньої. Місце, де знаходяться товари, також не має значення.

За допомогою митної декларації, відповідно до п. 12 ст. 5 МК ЄС, декларант визначає, до якої митної процедури буде поміщено товар. Митна декларація є актом, що виражає намір і, таким чином, є декларацією про наміри, в якій одночасно надаються відомості про товар.

Передбачено наступні форми митної декларації:

- письмова,
- електронна,
- усна форма або інші припустимі законодавством акти.

Письмова форма – так званий Єдиний адміністративний документ SAD (*Das Einheitspapier der Versandanmeldung / Single Administrative Document*).

Єдиний адміністративний документ (SAD) - це форма, що використовується для митних декларацій в ЄС, Швейцарії, Норвегії, Ісландії, Туреччині, Республіці Північна Македонія та Сербії. Він складається з набору з восьми примірників, кожен з яких виконує свою функцію. Використання єдиного документа зменшує адміністративний тягар і підвищує стандартизацію та гармонізацію даних, зібраних у сфері торгівлі.

В Європейському Союзі єдиний адміністративний документ використовується для торгівлі з країнами, що не є членами ЄС, а також для переміщення товарів з країн, що не є членами ЄС, в межах ЄС. Нарешті, він залишається застосовним у певних вкрай обмежених випадках переміщення товарів з ЄС всередині ЄС (наприклад: можливі індивідуальні заходи на перехідний період після вступу нових держав-членів, торгівля з частинами митної території ЄС, які не є частиною фіскальної території держав-членів).

В декларації SAD міститься інформація про призначення товарів (експорт, імпорт, транзит, зберігання на складах митниці, тимчасовий імпорт, переробка тощо) незалежно від способу (морські, авіа або дорожні перевезення), яким ці товари були доставлені на територію країни-члена ЄС.

Ця декларація є універсальним документом, що забезпечує оптимальне розкриття інформації про товари. Вона також скорочує кількість адміністративних процедур і дозволяє уніфікувати процеси обробки митної інформації. SAD у зовнішній торгівлі ЄС використовують: як декларацію експорту до неєвропейської країни; як декларацію відвантаження (T1) для транспортування неєвропейських товарів між двома місцями розташування в європейській митній зоні або як декларацію відвантаження (T2) для пересилання товарів між країнами ЄС та EFTA; як декларацію імпорту товарів до митної зони ЄС.

У деяких виняткових випадках єдиний адміністративний документ може також використовуватися у внутрішній торгівлі товарами ЄС.

У деяких випадках окрім письмової декларації допускаються й інші форми і документи (зокрема, товарно-транспортні документи, передбачені міжнародними конвенціями про транспортне сполучення, такими як МДП, АТА. Декларація має бути підписана і містити всі дані, необхідні для застосування до товару обраної митної процедури.

У Митному кодексі ЄС електронне декларування є законодавчо встановленим стандартним випадком і (у кожної країни-члена ЄС є своя власна система електронної звітності). Це впливає зі статті 6 МК ЄС. Відповідно до цієї статті, вся інформація повинна обмінюватися за допомогою електронної обробки даних в погодженому стандарті EDI (*Elektronischer Datenaustausch / Electronic Data Interchange*). Там, де електронні системи ще не існують, спілкування може продовжуватись у письмовій формі. Стаття 278 МК ЄС передбачає перехідний період до 31.12.2025 р., щонайпізніше до 31.12.2025 р.

Митні декларації, які відповідають вимогам законодавства, повинні бути прийняті без зволікань, за умови, що відповідні товари були пред'явлені митним органам відповідно до ст. 172 МК ЄС. Прийняття ґрунтується на власному рішенні митного органу і його слід відрізнити від фактичного прийняття митної декларації, яке йому передує.

Прийняті митні декларації можуть бути перевірені відповідно до ст. 188 МК ЄС. З цією метою може бути вивчена митна декларація і документи, що додаються до неї, а також може бути проведена експертиза і взяті зразки для аналізу або детального дослідження. Після перевірки або без перевірки митні органи випускають товари за умови, що умови поміщення товарів у відповідний митний режим були виконані, всі обмеження були застосовані і немає заборон щодо іншого (ст. 194 МК ЄС).

3. Випуск товарів для вільного обігу та звільнення від ввізного мита (Ст. 201-202 UZK).

Найбільш значущою з економічної точки зору процедурою є процедура “Випуск для вільного обігу” (ст. 201 ч.1 МК ЄС). Це фундаментальна концепція митного союзу, прямо пов’язана зі ст. 24 Договору про ЄС. Договір про ЄС проголошує свободу обігу товарів по всій території Співтовариства. Цей принцип поширюється не тільки на товари, вироблені в Співтоваристві, але й на імпортовані товари, випущені в Співтоваристві у вільний обіг зі сплатою відповідних імпортних мит. Випуск у вільний обіг надає іноземним товарам статус товарів Співтовариства.

Товари з третіх країн, призначені для введення в обіг у Союзі або для особистого використання або споживання на митній території Союзу, поміщаються під процедуру випуску для вільного обігу.

Випуск для вільного обігу передбачає таке:

- стягнення будь-якого належного до сплати ввізного мита;

- стягнення, у відповідних випадках, інших зборів згідно з відповідним чинним законодавством стосовно стягнення таких зборів;
- застосування заходів торговельної політики та заборон і обмежень, якщо тільки їх не потрібно застосовувати на ранішому етапі; та
- виконання інших формальностей, встановлених щодо ввозу товарів.

Унаслідок випуску для вільного обігу товари з третіх країн набувають митного статусу товарів Союзу.

Преференції, надані Радою ЄС в частині звільнення від ввізного мита, визначені у Регламенті Ради 918/83⁷. Даний Регламент передбачає ситуації, коли товарам, що випускаються у вільний обіг у Співтоваристві або експортованим зі Співтовариства, при дотриманні певних умов надається звільнення від сплати імпортного або експортного мита.

У той же час, положення даного Регламенту не поширюються на імпортні або експортні обмеження, що допускаються для держав-членів на підставі захисту суспільної моралі, публічної політики, громадської безпеки, захисту життя й здоров'я людей, охорони тварин і рослин, захисту національного художнього, історичного й археологічного надбання, охорони промислової й комерційної власності.

Відповідно до Регламенту Ради 918/83, звільнення від сплати імпортного мита надається «особистій власності», тобто будь якій власності, призначеній для особистого використання або задоволення побутових потреб. Регламент перераховує ситуації, при яких допускається звільнення від сплати імпортного мита. Це, зокрема, переміщення на територію Співтовариства особистої власності фізичних осіб, що переїжджають на постійне проживання на територію Співтовариства із третіх країн. У цьому випадку звільненню підлягає тільки та особиста власність, що перебувала у володінні й у користуванні даних осіб за їх колишнім постійним місцем проживання за межами Співтовариства не менше шести місяців до дати припинення цього постійного проживання, і призначена для використання в тих же цілях за новим місцем постійного проживання.

4. Вивіз товарів за межі митної території Союзу.

Вивіз товарів з митної території ЄС регулюється: статтями 263 – 277 Розділу VIII Митного кодексу ЄС, статтями 244 – 249 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2446 (UZK-DA) статтями 326 – 244 Імплементативного Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2447 (UZK-IA). Детально вивіз товарів Союзу та зворотній вивіз товарів з третіх країн врегульовано відповідно статтями 269 і 270 МК ЄС.

Стаття 263 (ч.1) МК ЄС передбачає, що товари, які залишають митну територію Союзу, визначену ст. 4 МК ЄС, повинні бути задекларовані компетентному митному органу за допомогою попередньої декларації протягом певного періоду часу до того, як вони будуть вивезені за межі

⁷ Verordnung (EWG) Nr. 918/83 des Rates vom 28. März 1983 über das gemeinschaftliche System der Zollbefreiungen. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DE/ALL/?uri=CELEX%3A31983R0918>

митної території. Попереднє декларування здійснюється шляхом подання стандартної митної декларації (ст. 162 МК ЄС), декларації зворотного вивозу (ст. 270 МК ЄС) або загальної декларації вибуття (ст. 271 МК ЄС) відповідно до ч. 3 ст. 263 МК ЄС.

Митна декларація подається за допомогою електронної обробки даних (ч. 1 ст. 6 МК ЄС). У певних випадках вимога щодо електронного декларування може бути скасована, наприклад, на користь усного або конклюдентного декларування.

Митниця, що до неї подається попередня декларація, забезпечує проведення протягом певного строку аналізу ризиків, передусім для цілей безпеки, на основі такої декларації та вживає необхідних заходів за результатами такого аналізу ризиків.

Строки подання декларацій на товари, як залишають митну територію Союзу, залежать від видів перевезень. Для кожного виду перевезень: морські, повітряні, залізничні, дорожнім і внутрішнім водним транспортом та іншим видом транспорту існують свої строки подання попередніх декларацій, які визначені статтею 244 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2446 (UZK-DA).

Крім того, звільнення від обов'язку подавати попередню декларацію на товари, що покукають територію Союзу, визначені у статті 245 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2446 (UZK-DA).

Без обмеження обов'язку подавати митну декларацію згідно зі статтею 158 (ч.1) МК ЄС або декларацію зворотного вивезення відповідно до статі 270 (ч. 1) МК ЄС, подання попередньої декларації не вимагається для таких товарів: електрична енергія; товари, що залишають територію через трубопровід; кореспонденція; товари, що містяться в особистому багажі мандрівників; запасні частини, аксесуари та обладнання для піддонів; запасні частини, аксесуари та обладнання для контейнерів; (транспортні засоби, аксесуари та обладнання для транспортних засобів; товари, що охоплюються книжками АТА та МДП; товари, що перевозяться на суднах, які переміщуються між портами Союзу без проміжного заходу в будь-який порт за межами митної території Союзу; зброя та військове обладнання, що переміщуються за межі митної території Союзу органами, відповідальними за оборону держави-члена, на військовому транспорті або транспорті, призначеному для виключного використання військовими органами; продовольчі товари, які використовуються або споживаються на морських установках тощо.

4. Повернення та звільнення від сплати митних платежів.

Стягнення експортного мита є рідкісним явищем через велику зацікавленість ЄС в експорті; воно використовується лише в субсидованому сільськогосподарському секторі.

Товари, які вивозяться за межі митної території, підлягають наступному, якщо це застосовно:

- поверненню або звільненню від сплати ввізного мита;
- виплаті вивізного відшкодування;
- стягненню вивізного мита;
- формальностям, виконання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства стосовно інших зборів;
- застосуванню заборон та обмежень, що виправдані, між іншим, потребами підтримання суспільної моралі, публічного порядку або громадської безпеки, захисту здоров'я та життя людей, тварин і рослин, охорони довкілля, захисту національних надбань, що мають художню, історичну або археологічну цінність, та захисту промислової або комерційної власності, - включаючи контроль прекурсорів наркотичних засобів, товарів, що порушують деякі права інтелектуальної власності, та грошових коштів, - а також щодо них вживаються заходи зі збереження та управління рибними ресурсами та заходи торговельної політики (ст. 267 МК ЄС).

Митні органи здійснюють випуск для вибуття, за умови що відповідні товари буде переміщено за межі митної території Союзу в тому самому стані, в якому вони перебували на момент: прийняття митної декларації або декларації зворотного вивозу; або подання загальної декларації вибуття.

Стаття 267 (ч. 3) МК ЄС містить невичерпний перелік підстав для заборон та обмежень, включаючи заходи торговельної політики. Заходи торговельної політики - це нетарифні заходи, встановлені правилами Союзу щодо міжнародної торгівлі в рамках спільної торговельної політики (*див. юридичне визначення у ст. 5, п. 36 МК ЄС*). До них належать не лише заборони чи обмеження експорту, обумовлені економічною політикою, а й правила ембарго, зумовлені зовнішньою політикою та політикою безпеки.

Без обмеження статті 259 МК ЄС, тимчасово вивезені з митної території Союзу товари Союзу звільняються від сплати вивізного мита за умови їх зворотного ввозу (ст. 277 МК ЄС).

План семінарського заняття (2 години)

Мета - визначити поняття митної процедури, митного статусу товарів та поміщення під митну процедуру. Проаналізувати процедуру поміщення у митні режими та види митних декларацій. Охарактеризувати випуск товарів для вільного обігу та випадки звільнення від ввізного мита. Охарактеризувати вивіз товарів за межі митної території Союзу, а також повернення та звільнення від сплати митних платежів.

Питання:

1. Поняття митної процедури відповідно до п. 5 ст. 16 Митного кодексу ЄС, види митних процедур.
2. Поміщення товарів під митну процедуру.
3. Митний статус товарів.
4. Митна декларація товарів і митний нагляд за товарами Союзу.
5. Стандартні і спрощені митні декларації Союзу.

6. Положення, застосовні до всіх митних декларацій: подання, прийняття, внесення змін, визнання декларації недійсною, інші спрощення.
7. Перевірка митної декларації та випуск товарів.
8. Випуск для вільного обігу товарів.
9. Звільнення від сплати ввізного мита.
10. Вивіз товарів за межі митної території Союзу.
11. Звільнення від сплати митних платежів.

Практичні задачі:

1. Легкові автомобілі товарної позиції 8703 Єдиного митного тарифу ввозяться на територію ЄС і поміщаються під митну процедуру "випуск для вільного обігу" (ст. 5 ч. 16 п. а), ст. 201 (ч.1) МК ЄС) на митниці Бремерхафена після належного митного оформлення.

Чи зміниться митний статус товарів? Якщо так, то відповідно до якої статті (частини статті) Митного кодексу ЄС? На якому етапі буде припинено митний контроль?

2. Імпортовані зіпсовані харчові продукти, які не можуть бути використані для споживання людиною, поміщаються під митну процедуру "випуск для вільного обігу" (ст. 5 ч. 16 п. а), ст. 201 (ч.1) МК ЄС) на митниці Бремерхафена з метою подальшого випуску на території Союзу і передачі їх для харчування тварин у фермерському господарству «Gertrudenhof» у місті Хюрт, Німеччина.

Яку декларацію повинен заповнити декларант при ввезенні зіпсованих харчових продуктів на територію Союзу? Назвіть статтю Митного кодексу ЄС, яка дозволяє ввіз таких продуктів? На якому етапі буде припинено митний контроль за цими товарами?

3. Контейнерні вантажі перевозяться морем з Китаю до Німеччини. Пункт призначення – морський порт Гамбург. Першим портом в'їзду на митну територію Союзу є порт Валетта (Мальта).

До якої митниці необхідно подати загальну декларацію прибуття? Визначте митницю.

4. Контейнерні вантажі перевозяться морським транспортом з Китаю до Німеччини.

В які строки повинна бути подана загальна декларація прибуття у випадку перевезення товарів морським транспортом? Назвіть Регламент, яким встановлені такі строки перевезень.

5. Товари перевозяться автомобільним транспортом з Туреччини через Болгарію до Німеччини.

Яких строків подання загальної декларації прибуття треба дотриматися у випадку перевезення товарів дорожнім транспортом?

Назвіть відповідну норму, яка врегулює це питання. На якій митниці подається загальна декларація прибуття?

6. Які строки подання загальної декларації прибуття для товарів, що перевозяться повітряним транспортом поштовими операторами або експрес-перевізниками?

Назвіть відповідну норму, яка врегулює це питання.

7. Німецький гірський велосипедист повертається до Німеччини з велотуру по Швейцарії. Крім велосипеда та одягу (товари, що повертаються), ніяких інших товарів він не ввозить.

Чи виникнуть якісь транспортні зобов'язання та сплата митних платежів за ввезення велосипеда на територію Союзу?

8. Приватний спортивний літак, що прилетів з третьої країни, приземляється на мало відомому митному аеродромі. У цьому випадку компетентне головне митне управління надало звільнення від вимоги приземлення на митному аеродромі (§§ 3 (4), 2 (3) Митного розпорядження).

Чи звільняються у цьому випадку спортивний літак і товари, що перевозяться, від заходів митного контролю і декларування? Назвіть статтю Митного кодексу ЄС, яка врегулює це питання.

9. Мандрівник повертається до Союзу з подорожі з третьої країни, ввозить до Союзу власний одяг та туалетні засоби, а також придбані під час подорожі до третьої країни подарунки та дорожні сувеніри.

Яку декларацію має заповнити мандрівник і яке ввізне мито сплатити? Прокоментуйте ситуацію.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання:

1. В якому нормативно-правовому акті закріплено визначення понять «митна процедура», «поміщення під митну процедуру», «митний статус товарів» та «митна декларація»?

2. Які види митних процедур (режимів) існують в ЄС і яким нормативно-правовим документом визначені?

3. Назвіть форми митних декларацій, які є припустимими згідно митного законодавства ЄС?

4. Поясніть, чому найбільш значущою з економічної точки зору процедурою є процедура «випуск для вільного обігу»?

5. Чим відрізняються стандартна та спрощена митні декларації?

Тема 4. Спеціальні митні процедури в Європейському Союзі

План лекції (6 годин)

1. Транзит (зовнішній і внутрішній; транзит Союзу).
2. Зберігання (митний склад; вільні зони).
3. Спеціальне використання (тимчасовий ввіз і кінцеве використання).
4. Перероблення (перероблення на митній території ЄС, перероблення за межами митної території ЄС).

Основний зміст

1. Транзит (зовнішній і внутрішній; транзит Союзу).

Розділ VII Митного кодексу ЄС врегульовує питання поміщення товарів під будь-яку із таких категорій спеціальних процедур, як: транзит, зберігання, спеціальне використання та перероблення. Зокрема, глава Ця глава цього розділу врегульовує сферу застосування процедури транзиту. В митному праві ЄС розрізняють декілька типів транзитних систем, залежно від країни відправлення, призначення транзиту, зважаючи на категорію транзитних вантажів та враховуючи інші чинники.

Розрізняють зовнішній і внутрішній транзит, а також транзит Союзу.

Процедура зовнішнього транзиту (T1) застосовується переважно до переміщення товарів, що не мають статусу товарів Союзу. В рамках цієї процедури, відповідно до статті 226 МК ЄС, товари з третіх країн можуть переміщуватися з одного пункту в інший у межах митної території Союзу, не підпадаючи під будь-що з такого: ввізне мито; інші збори, передбачені іншим чинним законодавством; заходи торговельної політики, якщо тільки вони не забороняють прибуття товарів на митну територію Союзу чи вибуття товарів за її межі. Мито, податки, збори, інші заходи не застосовуються поки товари не досягнуть їхнього пункту призначення в ЄС.

Переміщення товарів в рамках процедури зовнішнього транзиту відбувається в один із таких способів:

- TIR, МДП (міжнародні дорожні перевезення),
- АТА (транзит в рамках тимчасового ввезення),
- транзит Союзу та спільний транзит,
- транзит для потреб НАТО,
- транзит водними шляхами річки Рейн,
- транзит пошти.

Процедура внутрішнього транзиту (T2) застосовується до товарів, які переміщуються з однієї точки в іншу в межах митної території ЄС, які при цьому проходять через країну або територію за межами митної території ЄС без зміни їхнього митного статусу. Процедура T2 також застосовується до товарів, що переміщуються із Союзу в країну спільного транзиту на умовах експорту. Натомість процедура T2 не використовується, коли вантаж переміщується лише засобами морського або повітряного транспорту. Переміщення товарів в рамках процедури внутрішнього транзиту може відбуватися такими ж способами, як і для зовнішнього транзиту, але товари при цьому поміщуються в процедуру внутрішнього транзиту Союзу, за умови що таку можливість передбачено в міжнародній угоді.

Транзитна система TIR, або міжнародні дорожні перевезення (МДП), є міжнародною системою митного транзиту з найбільш широкими географічним охопленням. Головна мета системи TIR – спростити перевізникам перетин державних кордонів без сплати мит і митних податків, які зазвичай сплачуються при ввезенні (або вивезенні), а митним органам країн, де прийнята ця система, дати прозорі правила роботи з транзитними вантажами. Правила роботи системи: вантажі при перевезенні опечатані, будь-який доступ до них виключений (опломбування, спеціальні контейнери); вантаж супроводжується книжкою МДП (Міжнародні дорожні перевезення).

Carnet TIR - документ, який супроводжує вантаж при перевезенні між митницями одержувача і відправника. Оформляється документ уповноваженими організаціями⁸ і виглядає у вигляді книжки з 4-14 листами. Основою правового регулювання транзитної процедури МДП є Конвенція про міжнародні дорожні перевезення 1975 року, розроблена під егідою Європейської економічної комісії (ЄЕК ООН), підписантами якої наразі є більше ніж 70 країн-учасниць, в тому числі й ЄС, його держави-члени, а також Україна.

АТА (від франц. / англ. *Admission Temporaire / Temporary Admission*) – процедура тимчасового ввезення товарів в іншу країну з умовним звільненням від оподаткування ввізним митом та іншими податками та зборами на імпорту до одного року. Правові положення щодо використання книжки АТА, в тому числі як транзитного документа, містяться в Митній конвенції про карнет АТА, підписаній у 1961 році, та Конвенції про тимчасове ввезення (більш відома як Стамбульська конвенція від 1990 року. Україна ратифікувала Стамбульську конвенцію у 2004 році.

Слід зауважити, що використання карнетів АТА при тимчасовому ввезенні товарів не є обов'язковим. Тобто, сам декларант вирішує – скористатися йому карнетом АТА, чи пройти процедури митного оформлення товарів за національними правилами країн призначення і транзитних країн. Немає потреби надавати за кордоном й будь які грошові застави, депозити, банківські гарантії як забезпечення сплати митних платежів, оскільки сам карнет АТА є такою міжнародною гарантією. Одержувач карнета АТА оплачує тільки послуги організації, що його видала; зникає потреба заповнення національних митних документів безпосередньо у кожному пункті пропуску через митний кордон, оскільки карнет АТА заповнюється заздалегідь і містить відривні аркуші для митних органів кожної країни-учасниці, митний кордон якої перетинається; однією книжкою АТА вантаж може бути оформлений для тимчасового ввезення (транзиту) до (через) декілької країн-учасниць системи АТА; товари, охоплені карнетом АТА, можуть вивозитися та повертатися однією чи декількома партіями.

⁸ В Україні це Асоціація Міжнародних автомобільних перевізників, яка заснована у 1991 році і відповідає за представлення інтересів українських автомобільних перевізників в Міжнародному Союзі Автомобільного Транспорту (МСАТ) та в системі МДП. Цей орган має право на видачу книжок МДП.

Транзит Союзу використовується для митних транзитних операцій між державами-членами ЄС. Крім того, ця система поширюється на такі країни, як Андорра та Сан-Мартно, які не входять до складу ЄС. Цей вид транзиту загалом застосовується і до переміщення товарів, що за своїм митним статусом не надують до товарів Союзу, які підлягають обкладенню митом та іншими податками при імпорті, а також товарів Союзу, які, переміщуючись між пунктами відправлення і призначення в ЄС, прямують через територію третьої країни. Зважаючи на внутрішньосоюзову спрямованість цього виду транзиту, його правове регулювання здійснюється внутрішніми актами ЄС, серед яких Митний кодекс ЄС та його Регламенти: Делегований 2015/2446 (*UZK-DA*) та Імплементацийний 2015/2447 (*UZK-IA*), а також Делегований Регламент про перехідні правила щодо певних положень Митного кодексу ЄС № 2016/341.

Процедура **спільного транзиту** використовується для переміщення вантажів між державами-членами ЄС, країнами Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ) – Ісландією, Норвегією, Ліхтенштейном, Швейцарією та Туреччиною (з 2012 р.), Республікою Північна Македонія (з 2015 р.), Сербією (з 2016 р.). Зазначена процедура заснована Конвенцією про процедуру спільного транзиту від 20.05.2018р. Відмінності процедури спільного транзиту від транзиту Союзу лежить у площині кількості учасників. Наразі правила обох транзитних систем є фактично ідентичними.

Важливим моментом при застосування цієї процедури транзиту є обмін повідомленнями у комп'ютерній системі NCTS (*New Computerised Transit System*) між митницею призначення та митницею відправлення. NCTS є загальним ІТ-інструментом ЄС для управління та контролю за транзитом. Як правило, NCTS є обов'язковим для процедури спільного транзиту та транзиту Союзу (як зовнішнього, так і внутрішнього).

Транзит для потреб НАТО. Митним документом, який використовується для імпорту, експорту та транзиту товарів для сил Північноатлантичного альянсу (НАТО) є форма НАТО 302, про що йдеться в Угоді між Сторонами Організації Північноатлантичного альянсу щодо статусу їхніх сил, підписаній у Лондоні 19 червня 1951 р. Водночас ця форма НАТО 302 може використовуватися лише тоді, коли товари переміщуються за мандатом і під командуванням сил НАТО.

Митні адміністрації в кожній із 32 країн-членів НАТО, в угоді з відповідним підрозділом Альянсу, дислокованим на її території, визначають конкретний митний орган, який відповідатиме за митні формальності та контроль за переміщенням товарів кожним підрозділом НАТО або від його імені. Аналогічно форма ЄС 302 може використовуватися для транскордонного переміщення військових товарів у контексті військової діяльності в рамках Спільної політики безпеки та оборони (СПБО) або в багатонаціональній діяльності поза рамками СПБО або НАТО. Використання форми ЄС 302 як транзитної декларації ЄС передбачено, зокрема, статтями

226(3) (a) і 227(2) (a) МК ЄС та статтями 286 (a) і 287 (a) Імплементативного Регламенту 2015/2447 (UZK-IA).

З метою здійснення міжнародного переміщення, в тому числі транзитного, зазначених категорій товарів збройні сили на регулярній основі повідомляють визначену митницю за місцем їхньої дислокації про заплановані перевезення. Збройні сили та відповідні призначені митниці повинні домовитися про деталі та періодичність такого повідомлення. Графік транспортування може містити перелік запланованих до переміщення вантажів та орієнтовну дату.

Транзит водними шляхами річки Рейн запроваджено для полегшення переміщення товарів по Рейну та його притоках через національні кордони. Правовою основою цієї процедури транзиту є переглянута Мангеймська конвенція від 17.10.1868 р. та Протокол, прийнятий Центральною навігаційною комісією по Рейну 22.11.1963 р. ці два документи встановлюють принцип свободи навігації по Рейну та його притокам. До законодавства ЄС з питань застосування процедури транзиту по Рейну можна віднести статті 226(3) (d) і 227(2) (d) МК ЄС. Мангеймська конвенція стосується наступним країн, що межують з Рейном: Нідерланди, Бельгія, Німеччина, Фрiнція і Швейцарія, які для цілей Конвенції вважаються такими, що утворюють єдину територію. Статтею 9 Конвенції встановлено правило, що якщо судно переміщується Рейном без навантаження або розвантаження на території цих країн, таке переміщення може відбуватися без митного контролю. Процедуру транзиту із застосуванням Рейнського маніфесту можна використовувати як транзитну декларацію для процедури транзиту Союзу, якщо це необхідно.

Транзит пошти. У ст. 1 Статуту Всесвітнього поштового союзу, а так само у ст. 4 Всесвітньої поштової конвенції, закріплено принцип свободи транзиту поштових відправлень територіями країн-учасниць. Це означає, що кожна країна-учасниця цієї Конвенції повинна забезпечити, щоб її поштові оператори завжди обирали найшвидші шляхи та використовували найнадійніші засоби для своїх відправлень, закритих депеш та відправлень письмової кореспонденції, які надсилаються відкритим транзитом, що передаються їм іншими призначеними операторами. Цей принцип також застосовується для засланих відправлень та помилково надісланих депеш.

Правовою підставою щодо процедури транзиту пошти територією ЄС є статті 226(3) (f) і (d) 227(2) (f) МК ЄС і статті 288-290 Імплементативного Регламенту 2015/2447 (UZK-IA).

2. Зберігання (митний склад; вільні зони).

Відповідно до ст. 210 (b) Глави 3 Розділу IV МК ЄС, зберігання включає в себе митний склад та вільні зони. Загальні положення про зберігання визначено у статтях 201-203 Делегованого Регламенту 2015/2446 (UZK-DA).

В межах режиму митний склад товари не Європейського Союзу можуть зберігатись на митній території Європейського Союзу. При цьому до таких товарів не застосовуються: імпорتنі митні платежі; інші платежі, які виникають з інших законодавчих положень; інструменти торговельної політики, якщо вони не забороняють ввезення чи вивезення товарів з митної території Європейського Союзу.

Загалом митні склади можна поділити на 2 групи:

Державний митний склад, який доступний для використання будь-якою особою у цілях зберігання товарів на такому складі:

- державний митний склад **I** типу – на такому складі товари зберігаються під відповідальністю утримувача (власника) складу та особи, яка помістила товари у цей митний режим;

- державний митний склад **II** типу - на такому складі товари зберігаються під відповідальністю власника товарів, тобто, особи, яка використовує цей склад.

Приватний митний склад, який доступний для використання особою, що має дозвіл на утримання складу.

Дозвіл на утримання митного складу надається при дотриманні наступних критеріїв:

– особі, яка зареєстрована на митній території Європейського Союзу, забезпечуватиме правомірну реалізацію складських операцій, гарантуватиме забезпечення сплати митних платежів, якщо такі виникають;

– якщо митні органи можуть здійснювати митний контроль без необхідності застосування адміністративних заходів, які не відповідають існуючим господарським потребам.

Стосовно процедури поміщення товарів у **вільну зону** існують деякі особливості:

а) це товари, завезені безпосередньо з-за меж митної території Європейського Союзу;

б) якщо вони були поміщені у митний режим, який завершився, або зобов'язання за яким були виконані в момент поміщення цих товарів під режим вільної зони;

в) якщо вони поміщені з метою отримання рішення, яке звільнює від сплати імпортного мита або повертає надлишок від сплаченого;

г) у разі застосування формальностей, передбачених іншими нормативно-правовими актами, крім митного законодавства (стаття 245 Регламенту (ЄС) № 952/2013).

Режим вільної зони багато в чому аналогічний процедурі митного складу. Відмінність полягає в місцезнаходженні вільної зони. Митний кодекс ЄС визначає вільні зони як територіальні анклавні на митній території ЄС, установлені компетентними органами влади держав-членів у районах, де концентрується зовнішньоторговельна активність.

3. Спеціальне використання (тимчасовий ввіз і кінцеве використання).

Глава 4 Розділу IV Митного кодексу ЄС врегульовує порядок поміщення товарів під процедуру спеціального використання, зокрема, тимчасовий ввіз і кінцеве використання.

Тимчасове ввезення та випуск для внутрішнього споживання дозволяють ввозити в країни-члени Європейського Союзу іноземні товари, що підлягають реекспорту з повним або частковим звільненням від сплати митних зборів; інших витрат, передбачених чинними правилами; заходів торговельної політики настільки, наскільки вони не забороняють ввезення або вивезення товарів на/або з митної території Європейського Союзу.

Відповідно до ст. 250 МК ЄС згідно з процедурою тимчасового ввозу товари з третіх країн, призначені для зворотного вивозу, можуть бути предметом спеціального використання на митній території Союзу з повним або частковим звільненням від сплати ввізного мита та не підпадаючи під будь-що з такого: (а) інші збори, передбачені іншим чинним законодавством; (б) заходи торговельної політики, якщо тільки вони не забороняють прибуття товарів на митну територію Союзу чи вибуття товарів за її межі.

Строк знаходження товарів у режимі тимчасового ввезення, згідно із статтею 251 Митного кодексу ЄС, складає 24 місяці. Проте за виняткових обставин на підставі обґрунтованої заяви митні органи можуть надати відстрочку. При цьому максимальний термін не може перевищувати 10 років, крім випадку непередбаченої події (ст. 251 Митного кодексу).

Кодекс передбачає спрощений порядок проходження процедури тимчасового ввезення. Він застосовується, зокрема, при ввезенні товарів у Співтовариство на умовах Конвенції АТА.

Згідно з процедурою **кінцевого використання** товари може бути випущено для вільного обігу зі звільненням від сплати мита або за зниженою ставкою мита на підставі їх спеціального використання (ст. 254 МК ЄС).

Якщо товари перебувають на стадії виробництва, що з економічних причин дозволяє тільки встановлене кінцеве використання, митні органи можуть передбачити в дозволі умови, за яких товари вважаються використаними для цілей, що визначені як передумова для звільнення від сплати мита або для зниження ставки мита.

Митний нагляд у рамках процедури кінцевого використання завершується в будь-якому з таких випадків:

- якщо товари використано для цілей, що визначені як передумова для звільнення від сплати мита або для зниження ставки мита;
- якщо товари переміщено за межі митної території Союзу, знищено або здійснено відмову від них на користь держави;
- якщо товари використано не для цілей, що визначені як передумова для звільнення від сплати мита або для зниження ставки мита, і сплачено відповідне ввізне мито.

4. Перероблення (перероблення на митній території ЄС, перероблення за межами митної території ЄС.

Модернізованим Митним Кодексом Європейського Союзу 2008 року та його новітньою редакцією 2013 року в одну процедуру об'єднані такі митні процедури, як переробка товару всередині та назовні митної території Союзу.

Режим переробки товару всередині та назовні митної території Європейського Союзу, як і інші спеціальні процедури, передбачає пільги у вигляді звільнення від сплати мита та застосування інших заходів торгової політики.

В митному праві ЄС ці форми ще називають як активне та пасивне перероблення. Правовою підставою щодо процедури активного перероблення є статті 256-258 МК ЄС і статті 324-325 Імплементативного Регламенту (ЄС) 2015/2447 (UZK-IA), а також ст. 241 Делегованого Регламенту (ЄС) 2015/2446 (UZK-DA). Поміщення товарів під процедуру пасивного перероблення визначається статтями 259-262 МК ЄС, а також статтями 242-243 Делегованого Регламенту 2015/2446 (UZK-DA).

Мета цієї процедури полягає в наданні європейським компаніям можливості ввозити товари з третіх країн для їх промислової переробки без сплати ввізних митних зборів. Подібний порядок надає переробній промисловості країн ЄС переваги перед виробниками з третіх країн і, крім того, стимулює експорт із ЄС.

Плани семінарських занять (6 годин)

Мета - ознайомитися із статтями 210, 211 Митного кодексу ЄС, проаналізувати спеціальні митні режими, їх характеристики: транзит (зовнішній і внутрішній; транзит); зберігання (митний склад; вільні зони); спеціальне використання (тимчасовий ввіз і кінцеве використання); перероблення (перероблення на митній території, перероблення за межами митної території).

Семінарське заняття № 1 (2 години)

Питання:

1. Поняття та види спеціальних митних процедур в Європейському Союзі (глава VII Митного кодексу ЄС).
2. Сфера застосування митних процедур (ст. 210 Митного кодексу ЄС).
3. Дозволи митних органів, що вимагаються для поміщення товарів під спеціальні митні процедури (ст. 211 Митного кодексу ЄС).
4. Процедура зовнішнього і внутрішнього транзиту через територію Союзу.
5. Транзит Союзу.
6. Спільний транзит між державами-членами ЄС.
7. Нова комп'ютеризована транзитна система (NCTS).
8. Транзит за процедурою МДП. Карнет TIR (Transports Internationaux Routiers, International Road Transport) та її альтернативи.

9. Карнет АТА.

10. Реєстр EORI (Реєстрація та ідентифікація господарюючих суб'єктів).

Практичні задачі:

1. Товари з країн, що не входять до складу ЄС, перевозяться безпосередньо з Гамбурга (Німеччина) до одержувача в Ганновері (Німеччина) за процедурою безперервного транзиту. Транспортування відбувається виключно в межах митної території ЄС.

Назвіть вид транзиту. Яку вид декларації, яку треба подати перевізнику?

2. Товари з країн, що не входять до Європейського Союзу, перевозяться з Гамбурга (Німеччина) до одержувача в Цюріху (Швейцарія) з використанням процедури наскрізного транзиту.

Назвіть вид транзиту. На підставі якої Конвенції здійснюється транзит?

3. Товари з ЄС, що зберігаються на митному складі в Штутгарті (Німеччина), мають бути перевезені вантажівкою через Швейцарію до Мілану (Італія).

Визначте статтю Митного кодексу ЄС, відповідно до якої можлива подібна процедура транзиту, його вид якою міжнародною конвенцією передбачено здійснення такого транзиту?

4. Товари, що знаходяться на митному складі в Греції, мають бути перевезені вантажівками через треті країни - Албанію, Чорногорію та Боснію і Герцеговину - до Німеччини, де вони мають бути випущені.

Як називається ця процедура випуску?

5. Товари Союзу перевозяться наземним транспортом з Німеччини до Італії через Швейцарію.

Поєднання внутрішньої відправки та процедури транзиту через територію ЄС призводить до процедури внутрішнього транзиту через територію ЄС (ст. 227, ч. 2, літ. "а" МК ЄС).

Охарактеризуйте ситуацію, яких положень треба дотримуватися при перевезенні товарів Союзу через територію третіх країн?

6. Товари ЄС перевозяться вантажівками з Німеччини через Боснію і Герцеговину, Чорногорію та Албанію до Греції.

Чи є можливим застосування процедури внутрішнього транзиту через територію Союзу?

7. Процедура електронного декларування здійснюється відповідно до вимог проекту ЄС/ЄАВТ "Нова комп'ютеризована транзитна система" (NCTS). У Німеччині вимоги NCTS були реалізовані в ІТ-системі ATLAS процесі процедури "Транзит". ATLAS використовується відповідно до положень процедурних інструкцій ATLAS (ATLAS-VA). Це є обов'язковим для учасників, залучених сторін, клірингових центрів і користувачів відповідно до § 8a ZollV.

Ознайомтеся із ІТ-системою ATLAS за посиланням:

https://www.zoll.de/DE/Fachthemen/Zoelle/ATLAS/Internetzollanmeldungen/internetzollanmeldungen_node.html

8. Килими транспортуються сухопутним шляхом з Ісламської Республіки Іран через Туреччину, Болгарію, Сербію, Угорщину, Австрію до Німеччини без узгодженої процедури транзиту через Туреччину, але за наявності МДП TIR.

Під яку митну процедуру поміщуються товари? Чи можливе застосування процедури внутрішнього транзиту? Назвіть відповідну норму митного законодавства ЄС.

9. Приклад MRN, присвоєного на митниці відправлення в Німеччині: 21DE810300000111J3

З переходом на версію ATLAS 9.1 показник, зазначений у 17-й позиції реєстраційного номера, конвертується до вимог Додатку В до Регламенту UZK-DA.

Після цього будуть присвоюватися наступні індикатори:

"J" - для транзитної декларації, яка також включає транзитну декларацію МДП,

"K" - для транзитної декларації, яка також містить дані зведеної декларації на виїзд

"L" - для транзитної декларації, яка також містить дані в'їзної зведеної декларації та

"M" для транзитної декларації, яка також містить дані в'їзної та виїзної зведеної декларації.

Коли транзитна декларація прийнята, учасник отримує електронне повідомлення, що містить MRN.

Після прийняття транзитної декларації митниця відправлення проводить поглиблену перевірку даних декларації. Митниця відправлення може запросити додаткові документи для перевірки змісту даних декларації або провести огляд пред'явлених товарів (ст. 188 МК ЄС, ст. 238, 239 UZK-DA, ст. 35 Конвенції Додатку I).

Ознайомтеся із Додатком В до Регламенту UZK-DA 2446/2015

Семінарське заняття № 2 (2 години)

Питання:

1. Економічне значення процедури зберігання.
2. Мотиви зберігання товарів з поміщенням у митний режим митного складу, тривалість процедури зберігання.
3. Використання митного складу без поміщення товарів у митний режим митного складу.
4. Зберігання товарів Союзу.
5. Публічні та приватні митні склади.
6. Види митних складів за новим законом (ч. 2 ст. 240 МК ЄС, ст. 203 UZK-DA).
7. Вільні митні зони. Вимоги до вільних митних зон.
8. Пред'явлення товарів і поміщення товарів у вільну митну зону.
9. Товари Союзу і третіх країн у вільних зонах.
10. Переміщення товарів за межі вільної зони.
11. Митний статус товарів.

Практичні задачі:

1. Товари, які поміщуються під процедуру зберігання, можуть бути після зберігання знову експортовані з території Союзу без сплати будь-яких імпорتنих зборів чи інших податків.

Як називається цей вид зберігання?

2. Товари, які поміщуються піз процедуру зберігання, можуть зберігатися до моменту їх переведення в іншу митну процедуру (з можливою сплатою ввізного мита).

Як називається цей вид зберігання?

3. Цінні породи деревини або червоні вина, що зберігаються, передаються на відповідальне зберігання, щоб бути переробленими на меблі або проданими на аукціоні тому, хто запропонує найвищу ціну, приблизно через 10 років - коли вони "повністю дозріють", тобто коли ціни на ці товари виростуть до максимальної ціни.

На який вид зберігання цей приклад?

4. Якщо імпортер автомобілів закуповує велику кількість автомобілів на японському ринку, щоб поступово продавати їх з Німеччини на європейських ринках за межами митної території ЄС.

На який вид зберігання цей приклад?

5. Текстиль, який потребує дозволу на імпорт, у жовтні місяці поміщується на митний склад для зберігання. Відповідні дозволи на імпорт, необхідні для випуску текстилю у вільний обіг, наразі недоступні. Дозволи видаватимуться лише в січні наступного року. Товари не можуть бути випущені у вільний обіг відповідно до законодавства про зовнішню торгівлю з метою забезпечення вимог, що впливають з дозволів, і іншим чином

залишаються в процедурі митного складу відповідно до митного законодавства.

Чи правильним є рішення про заборону випуску товарів у вільний обіг без дозвільних імпорتنих документів? Якою нормою це регламентовано?

6. *Чим відрізняється публічний і приватний склади?*

7. *Які типи публічних складів ви знаєте?*

8. *При дотриманні яких критеріїв надається дозвіл на утримання митного складу?*

9. *Що таке вільні зони? Які операції з товарами дозволені у вільних зонах?*

10. Товари Союзу доставляються у вільну зону, зберігаються в ній, перемішуються в ній, використовуються, переробляються і споживаються. У таких випадках товари не вважаються поміщеними під процедури вільної зони.

Чи вірно це твердження?

Семінарське заняття № 3 (2 години)

Питання:

1. Тимчасовий ввіз: сфера застосування.
2. Період, протягом якого товари можуть перебувати під процедурою тимчасового ввозу.
3. Процедура кінцевого використання.
4. Поміщення під митну процедуру кінцевого використання.
5. Процедура перероблення: загальні положення, зміст і значення.
6. Перероблення на митній території Союзу, період виконання.
7. Тимчасовий зворотний вивіз для подальшого перероблення.
8. Перероблення за межами території Союзу.
9. Безкоштовно перероблені товари.
10. Товари, відремонтовані або змінені в контексті міжнародних угод.
11. Стандартна система заміни товарів.
12. Попередній ввіз замінних продуктів.

Практичні задачі:

1. З метою участі у міжнародній виставці до митної території ЄС ввозяться артефакти єгипетської культури, які поміщені під процедуру тимчасового ввозу.

Протягом якого терміну культурні цінності можуть перебувати у даній процедурі для досягнення тієї самої мети, з якою вони завозилися на митну територію ЄС? Чи буде нараховане ввізне мито? Назвіть відповідну норму Митного кодексу ЄС.

2. Товари з третьої країни ввозяться до ЄС 25.02.2023 р. і поміщуються під процедуру тимчасового ввозу з частковим звільненням від

сплати ввізного мита строком на 5 місяців, після чого товари мають бути повернуті назад до третьої країни.

Визначте дату подання прийняття митної декларації для процедури тимчасового ввозу, початок терміну використання товарів, завершення використання і скільки відсотків суми мита має бути сплачено?

3. Товари з третьої країни ввозяться до ЄС 26.02.2023 р. і поміщуються під процедуру тимчасового ввозу з частковим звільненням від сплати ввізного мита строком на 1 місяць, після чого товари мають бути повернуті назад до третьої країни.

Визначте дату подання прийняття митної декларації для процедури тимчасового ввозу, початок терміну використання товарів, завершення використання і скільки відсотків суми мита має бути сплачено?

4. На територію Союзу тимчасово ввозяться запасні частини, аксесуари та обладнання для піддонів з подальшим зворотнім вивезенням.

Яка ситуація зі сплатою мита на ці запасні частини, аксесуари та обладнання?

5. З однієї і тієї ж країни ввозяться на митну територію ЄС автомобілі з однаковою комплектацією, без пробігу, придбані на одному і тому ж самому автозаводі, але в подальшому передбачається таке їх використання. Перший покупець буде використовувати автомобілі як таксі на своїй власній фірмі, другий – планує запропонувати автомобілі для роздрібного продажу.

Чи можна вважати ці автомобілі ідентичними?

Якщо ж ця задача, але автомобілі ввозяться тимчасово? Чи буде нараховане мито?

6. Згідно з процедурою кінцевого використання товари випускаються для вільного обігу зі звільненням від сплати мита або за зниженою ставкою мита на підставі їх спеціального використання.

З настанням яких випадків завершується митний нагляд у рамках процедури кінцевого використання?

7. Швейцарська автобусна компанія регулярно обслуговує свої транспортні засоби в майстерні продавця в Німеччині. Це стосується як технічного огляду, так і заміни зимових шин, а також встановлення нового двигуна та інших агрегатів.

Прокоментуйте ситуацію. Які митні процедури застосовні у даних випадках?

8. Який вид переробки застосований у разі, якщо відбулося фарбування тканин, відгодівля худоби, фарбування меблів, шліфування та фарбування заготовок, прасування тканин, упаковка та розлив товарів?

9. Який вид переробки застосований у разі створення нового продукту з багатьох окремих частин: налагодження виробничої лінії, збірка комп'ютера, встановлення автомобільних шин, зміна напруги на електричних пристроях?

10. Випікання хліба з борошна, розмелювання зерна, виготовлення пива з хмелю та солоду, переробка цукру на цукерки, прядіння пряжі на вовну, виготовлення пластику з сиріої нафти, переробка тютюну на тютюновий порошок, здирання тютюнового листа.

Який цей вид переробної операції?

11. Утилізація машин, розбиття скла на осколки, зливання рідини.

Назвіть цей вид переробної операції.

12. Технічне обслуговування, техогляд автомобіля, ремонт годинників, чищення брудного одягу.

Назвіть цей вид переробної операції.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання:

1. Який нормативно-правовий документ визначає термін «спеціальна митна процедура» та класифікацію спеціальних процедур?

2. У якому розділі єдиного (модернізованого) Митного кодексу ЄС та Регламентів Комісії (ЄС) міститься узагальнена інформація щодо спеціальних процедур?

3. Які існують типи транзитних процедур?

4. Назвіть основні правила зберігання на митному складі, яким нормативно-правовим документом визначено їх види?

5. Які існують особливості процедури поміщення товарів Союзу у вільну зону та товарів з третіх країн до вільної зони?

6. Яка основна мета створення системи EORI?

7. Які існують альтернативні варіанти використання карнета TIR?

Частина 2 модуля

Матеріальна частина митного права: Митний борг і гарантії в Європейському Союзі

Тема 5. Митний борг і гарантії в Європейському Союзі План лекції (4 годин)

1. Виникнення митного боргу.

2. Гарантії погашення можливого або наявного митного боргу.

3. Стягнення, сплата, повернення та звільнення від сплати суми ввізного або вивізного мита.

4. Погашення митного боргу.

Основний зміст

1. Виникнення митного боргу.

Митний борг» означає зобов'язання особи сплатити суму ввізного або вивізного мита, що встановлене на визначені товари згідно з чинним митним законодавством (п. 18 ст. 5 МК ЄС). Розділ III Митного кодексу ЄС регулює питання виникнення, стягнення, анулювання, списання та відшкодування митних боргів та їх забезпечення.

Митний борг з імпорту виникає через поміщення товарів, які не належать Союзу та які підлягають ввізному миту, під будь-яку з наступних митних процедур:

- випуск для вільного обігу, у т. ч. відповідно до положень кінцевого використання (п.1 ст. 77 МК ЄС);

- тимчасове ввезення з частковим звільненням від ввізного мита. Митний борг виникає на момент прийняття митної декларації (ч. 2 ст. 77 МК ЄС).

Для товарів, що підлягають ввізному миту, митний борг з імпорту виникає через недотримання:

- одного із зобов'язань, встановлених у митному законодавстві щодо ввезення товарів, які не належать до Союзу, на митну територію Союзу, їхнього видалення з митного контролю або руху, обробки, зберігання, тимчасового зберігання, тимчасового ввезення або утилізації таких товарів у межах такої території; або

- одного із зобов'язань, встановлених у митному законодавстві щодо кінцевого використання товарів на митній території Союзу; або

- умов, що регулюють поміщення товарів, що не належать Союзу, під митну процедуру або надання, в силу кінцевого використання товарів, звільнення від сплати мита або зниженої ставки ввізного мита (ст. 79 МК ЄС).

Моментом виникнення митного боргу є:

- момент недотримання або припинення дотримання зобов'язання, що його невиконання призводить до виникнення митного боргу;

- момент прийняття митної декларації для поміщення товарів під митну процедуру, якщо пізніше встановлено, що умову, що регулює поміщення товарів під цю процедуру або звільнення від сплати мита чи зниження ставки ввізного мита в силу кінцевого використання товарів, фактично не виконано.

Декларант є боржником. У разі непрямого представництва боржником є особа, від імені якої подано митну декларацію.

2. Гарантії погашення можливого або наявного митного боргу.

Гарантії - це інструмент, який дозволяє митним органам виконувати завдання, передбачені статтею 3 (а) МК ЄС, щодо захисту фінансових інтересів Союзу та його держав-членів. Вони регулюються нормами статей 89 – 98 МК ЄС.

Гарантія завжди повинна бути надана для виконання процедури транзиту через територію ЄС або спільної процедури транзиту. Гарантія призначена для покриття можливого боргу зі сплати мита, який може виникнути в результаті неправильного виконання процедури транзиту. Жодна транзитна процедура не може бути здійснена без гарантії.

Декларант повинен надати гарантію відповідно до ст. 233 (1) (с) МК ЄС або ст. 10 (1) Додатку I Конвенції про процедуру спільного транзиту⁹. Гарантія, як правило, є дійсною на всій території ЄС.

У процедурі спільного транзиту гарантія повинна бути дійсною для всіх Договірних сторін, що беруть участь у цьому перевезенні (ст. 10 п. 1 Конвенції про процедуру спільного транзиту).

Гарантію може бути надано в одній із таких форм:

- у формі грошового внеску чи будь-якого іншого платіжного засобу, що його митні органи визнають еквівалентним грошовому внеску, в євро або у валюті держави-члена, в якій вимагається гарантія;
- у формі наданого гарантом зобов'язання;
- в іншій формі гарантії, що надає еквівалентне забезпечення сплати суми ввізного чи вивізного мита, що відповідає митному боргу, та інших зборів.

Гарантія у формі грошового внеску або будь-якого іншого еквівалентного платіжного засобу надається відповідно до чинного законодавства держави-члена, де вимагається гарантія. Якщо гарантія надається у формі грошового внеску або будь-якого іншого еквівалентного платіжного засобу, митні органи не сплачують відсотки на суму гарантії.

Гарант повинен у письмовій формі взяти на себе зобов'язання сплатити забезпечену суму ввізного чи вивізного мита, що відповідає митному боргу, та інших зборів.

Митні органи можуть відмовити в затвердженні гаранта або виду запропонованої гарантії, якщо, на їхню думку, такий гарант або гарантія не можуть забезпечити своєчасну сплату суми ввізного чи вивізного мита, що відповідає митному боргу, та інших зборів.

3. Стягнення, сплата, повернення та звільнення від сплати суми ввізного або вивізного мита.

Боржник повинен сплачувати суми ввізного чи вивізного мита, що відповідають митному боргу, про який повідомлено згідно зі статтею 102 МК ЄС, протягом встановленого митними органами строку. Без обмеження статті

⁹ Конвенція про процедуру спільного транзиту. Закон України «Про приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту» від 30 сервня 2022 р. № 2555-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2555-20#Text>

45 (ч. 2) МК ЄС, такий строк не повинен перевищувати 10 днів після повідомлення боржника про митний борг.

Митні органи можуть продовжити такий строк за заявою боржника, якщо суму ввізного чи вивізного мита, що підлягає сплаті, визначено під час поствипускового контролю відповідно до статті 48 МК ЄС.

Якщо боржник отримує право на будь-яку з передбачених статтями 110–112 МК ЄС пільг зі сплати, платіж здійснюється протягом строку або строків, що встановлені у рамках таких пільг. Строк відстрочки сплати платежу становить 30 днів.

Якщо суму ввізного чи вивізного мита, що підлягає сплаті, не сплачено протягом встановленого строку, митні органи забезпечують сплату такої суми всіма доступними їм засобами відповідно до законодавства відповідної держави-члена.

На суму ввізного чи вивізного мита нараховується пеня з дати закінчення встановленого строку до дати платежу. Для держави-члена, що її валютою є євро, ставка пені дорівнює збільшеній на два процентних пункти відсотковій ставці, опублікованій в Офіційному віснику Європейського Союзу, серія С, яку Європейський Центральний Банк застосовував до своїх основних операцій рефінансування в перший день місяця, на який припав строк платежу. Для держави-члена, що її валютою не є євро, ставка пені дорівнює збільшеній на два процентних пункти ставці, яку застосовував у перший день відповідного місяця Національний центральний банк до своїх основних операцій рефінансування, або, стосовно держави-члена, що в ній відсутня ставка Національного центрального банку, найбільш рівнозначна збільшена на два процентних пункти ставка, застосована в перший день відповідного місяця на грошовому ринку цієї держави-члена.

Стаття 116 МК ЄС визначає випадки, коли суми ввізного чи вивізного мита підлягають поверненню або надається звільнення від їх сплати. Серед підстав є наступні:

- надмірно нараховані суми ввізного чи вивізного мита;
- дефектні товари або товари, що не відповідають умовам договору;
- помилка компетентних органів
- справедливість.

Якщо суму ввізного чи вивізного мита сплачено та відповідну митну декларацію визнано недійсною відповідно до статті 174 МК ЄС, така сума підлягає поверненню.

Митні органи повинні повернути зазначену суму ввізного чи вивізного мита або звільнити від її сплати, якщо вона становить 10 євро чи більше, крім випадків, коли відповідна особа вимагає повернення меншої суми або звільнення від її сплати.

4. Погашення митного боргу.

Стаття 124 Митного кодексу ЄС визначає у яких випадках відбувається погашення митного боргу.

Без обмеження чинних положень щодо нестягнення суми ввізного чи вивізного мита, що відповідає митному боргу, в разі встановленої в судовому порядку неплатоспроможності боржника, митний борг при ввозі або вивозі погашається будь-яким із таких способів:

(а) якщо боржник більше не може бути повідомлений про митний борг відповідно до статті 103 МК ЄС;

(b) шляхом сплати суми ввізного чи вивізного мита;

(c) шляхом звільнення від сплати суми ввізного чи вивізного мита;

(d) якщо, стосовно товарів, задекларованих для митної процедури, що передбачає зобов'язання сплатити ввізне чи вивізне мито, митну декларацію визнано недійсною;

(e) якщо товари, що з них справляється ввізне чи вивізне мито, конфісковано або арештовано та одночасно з цим чи після цього конфісковано;

(f) якщо товари, що з них справляється ввізне чи вивізне мито, знищено під митним наглядом або здійснено відмову від них на користь держави;

(g) якщо зникнення товарів або невиконання зобов'язань, що виникають на підставі митного законодавства, спричинене повним знищенням або безповоротною втратою таких товарів унаслідок самої природи товарів або непередбачуваних обставин чи форс-мажору або внаслідок розпорядження митних органів; для цілей цього пункту товари вважаються безповоротно втраченими, якщо будь-яка особа зробила їх непридатними до використання;

(h) якщо митний борг виник відповідно до статті 79 або 82 МК ЄС та якщо виконано такі умови:

(i) невиконання зобов'язань, що призвело до виникнення митного боргу, не мало істотного впливу на належне здійснення відповідної митної процедури і не становило спроби введення в оману;

(ii) всі необхідні для врегулювання ситуації з товарами формальності згодом виконано; (i) якщо товари, випущені для вільного обігу без стягнення мита чи за зниженою ставкою ввізного мита в силу їх кінцевого використання, вивезено з дозволу митних органів;

(j) якщо він виник відповідно до статті 78 МК ЄС та якщо скасовано формальності, виконані для забезпечення можливості застосування преференційного тарифного режиму відповідно до вказаної статті;

(k) якщо, з урахуванням параграфа 6, митний борг виник відповідно до статті 79 МК ЄС і митним органам надано підтвердження того, що товари не використовувались або не споживались і що їх переміщено за межі митної території Союзу.

Якщо декілька осіб несуть відповідальність за сплату суми ввізного чи вивізного мита, що відповідає митному боргу, та якщо ухвалено рішення про звільнення від сплати, митний борг погашається тільки щодо особи чи осіб, що їх звільнено від сплати.

Відповідно до ч. 1 ст. 103 МК ЄС, строк позовної давності, як правило, становить три роки. Він починається після дати виникнення митного боргу і обчислюється відповідно до ч. 2 ст. 55 МК ЄС згідно з Положенням про строки позовної давності. Якщо митний борг виникає внаслідок діяння, що на момент його вчинення становило підстави для порушення кримінального провадження, зазначений трирічний строк продовжується не менш ніж на п'ять років і не більш ніж на десять років згідно з національним законодавством.

Крім того, відстрочення сплати мита призводить до анулювання митного боргу (ст. 124, п. 1, літ. "с" МК ЄС). Відповідно до ч. 29 ст. 5 МК ЄС, «звільнення від сплати» означає звільнення від обов'язку сплатити суму мита, яка ще не була сплачена.

Якщо кілька осіб зобов'язані сплатити суму мита, а сплата мита відстрочується, митний борг анулюється лише для осіб, яким надається відстрочка (абзац 5 ч. 5 ст. 124 МК ЄС).

План семінарського заняття (2 годин)

Мета - ознайомитися із розділом III Митного кодексу ЄС, розглянути питання виникнення митного боргу і гарантій погашення можливого або наявного митного боргу, проаналізувати стягнення, сплату, повернення від сплати суми ввізного мита або вивізного мита, з'ясувати процедуру погашення митного боргу.

Питання:

1. Митний борг і боржник.
2. Підстави виникнення митного боргу (при ввозі, при вивозі).
3. Що не є підставою для виникнення митного боргу?
4. Місце виникнення митного боргу.
5. Методи оцінювання митного боргу.
6. Розрахунок митної заборгованості.
7. Часове обмеження і порядок сплати суми боргу.
8. Гарантія погашення можливого або наявного митного боргу.
9. Визначення суми ввізного або вивізного мита, повідомлення про митний борг, здійснення запису обліку.
10. Строк давності митного боргу.
11. Порядок забезпечення сплати митного боргу в режимі спільного транзиту.
12. Погашення митного боргу.

Практичні задачі:

1. Будівельна техніка, тимчасово ввезена із США європейською компанією, використовується для будівництва великого будівельного комплексу. Роботи завершуються через 18 місяців. Машини будуть реекспортовані.

В який момент виникає митний борг? Яку відсоток митних платежів має бути сплачено від повної суми мита?

2. Експортер з третьої країни виписує фальшиві рахунки-фактури із заниженою вартістю та фальшиві преференційні сертифікати. На підставі цих документів постачальник послуг заявляє невірні дані в митній декларації для випуску у вільний обіг.

Чи виникає у цьому випадку митний борг? Яку відповідальність несуть експортер і постачальник послуг у даній ситуації?

3. Механізми для виробництва годинників Black Forest імпортуються з США і передаються на активну обробку. Частина годинників імпортується до Швейцарії з підтвердженням преференції EUR. 1 до Швейцарії. Відповідно до угоди з країнами ЕФТА, годинникові механізми повинні бути розмитнені при видачі преференційного сертифікату.

Яка стаття Митного кодексу ЄС застосовується у даній ситуації?

4. При пред'явленні водій вантажівки заявляє, що завантажив пральні машини з посиленням на декларацію на тимчасове зберігання. Насправді ж у вантажівці знаходяться сушильні машини.

На які машини має бути нараховано митний борг?

5. 100 велосипедів завантажені в контейнер. Об'єктом декларації тимчасового зберігання є 80 велосипедів. Таким чином, вони пред'явлені належним чином.

Чи виникає митний борг на незадекларовані 20 велосипедів?

6. При пред'явленні документів водій вантажівки стверджує, що завантажив вісім автомобілів, посилаючись на зведену декларацію на тимчасове зберігання. Насправді ж у вантажівці було лише шість автомобілів.

Чи є у даній ситуації незаконне перевезення? Чи буде нараховано митний борг за два не задекларовані автомобілі?

7. Мандрівник привозить куртки, джинси та футболки до ЄС повітряним транспортом з Америки. Він користується зеленим виходом в аеропорту. Під час подальшої перевірки виявляється, що товари були придбані на загальну суму 900 доларів США.

Чи виникає митний борг на ввезені товари?

8. Повідомлення про податкове нарахування було надіслано в середу, 16 березня 2000 року, звичайним листом; воно містить термін сплати 10 днів. Відповідно до ст. 102 МК ЄС у поєднанні з § 122 абз. 2 п. 1 Податкового кодексу Німеччини, спочатку вважається, що повідомлення було надіслано у понеділок 21 березня 2000 року. З іншого боку, в суботу, 19 березня 2000 року, воно ще не вважалось повідомленим. Це пов'язано з тим, що триденний

термін, передбачений § 122 абз. 2 п. 1 АО, розуміється як реальний термін, до якого застосовується § 108 абз. 3 АО. Дата повідомлення є відповідною подією для регулювання строків відповідно до абз. 2 ч. 1 ст. 3 Fristen VO. Таким чином, перебіг строку починається на наступний день після події опівночі, тобто у вівторок 22 березня 2000 року опівночі. Закінчення строку регулюється статтею 3(2)(b) Регламенту про строки. Останній день строку - четвер 31 березня 2000 року опівночі. Платіж, здійснений після 31 березня 2000 року, вже не є своєчасним і тягне за собою наслідки невиконання зобов'язань.

Чи буде нарахована пеня? Якою статтею МК ЄС це передбачено?

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання:

1. Який нормативно-правовий документ визначає поняття «митний борг», «боржник», «ввізне мито» та «вивізне мито»?
2. За яких обставин виникає митний борг?
3. Як ви розумієте вираз «місце виникнення митного боргу»?
4. Чи існують гарантії погашення можливого чи наявного митного боргу?
5. Назвіть способи погашення митного боргу, а також якою статтею єдиного (модернізованого) Митного кодексу ЄС це питання врегульовується?

Частина 3 модуля

Матеріальна частина митного права: Митний тариф

Тема 6. Митний тариф

План лекції (6 годин)

1. Мито і митні збори в ЄС.
2. Структура митного тарифу ЄС.
3. Єдиний митний тариф і тарифна класифікація товарів.
4. Митна вартість товару і методи її визначення.

Основний зміст

1. Мито і митні збори в ЄС.

Митний союз ЄС є єдиною митною територією. Він дає можливість відправляти товари з однієї країни-члена в іншу без сплати митних зборів. Це означає, що продукт, виготовлений в одній із країн-учасниць, може бути відправлений і проданий в іншій країні без стягнення мит або тарифів після прибуття. Тому перебування країн у Митному Союзі є привабливим: товари можуть вільно переміщатися по всій території, що дозволяє компаніям розширювати свої ринки, не турбуючись про додаткові витрати.

У той же час ЄС має спільну митно-тарифну політику, що означає, що всі країни-члени застосовують однакові правила при стягненні тарифів на

імпорт з інших країн ЄС. Це забезпечується Митним кодексом Союзу та гарантує, що жодна окрема країна ЄС не може накладати мита чи збори на імпорт з інших держав-членів.

У Європейському Співтоваристві зобов'язання з оплати митних платежів виникає, за загальним правилом, або в момент ввезення товарів на митну територію ЄС, або в момент вивезення товарів за межі митної території. Підставою для стягнення таких платежів є норми права ЄС. Таким чином, митні платежі в ЄС – це обов'язкові збори, що стягуються в усіх державах-членах на основі однакових правових норм Співтовариства на підставі факту перетину товарами митного кордону Співтовариства. Митні платежі служать для формування власних коштів (бюджету) ЄС.

Якщо говорити про природу митних зборів, то існує поширена думка, що мита аналогічні непрямим податкам, оскільки вартість сплаченого мита переноситься на вартість товару при його подальшому обороті і у кінцевому підсумку виражається у ціні товару при його продажі кінцевому споживачу. Проте на відміну від традиційних податків з обороту, мито стягується лише з імпортера (експортера) товару незалежно від того, чи є він кінцевим споживачем або ввозить товари для їх подальшого обігу всередині країни. Не існує також і системи повернення сплачених імпортних мит при подальшому вивезенні товару (подібно системі ПДВ), більше того, у ряді випадків стягується ще і експортне мито.

Інші відмінності від непрямих податків: різна ставка мита для різних товарів; можливість звільнення (повного або часткового) від сплати. У цілому мита виконують три основні функції:

а) *фіскальну*, яка відноситься до імпортних і до експортних мит, оскільки вони є однією зі статей дохідної частини державного бюджету;

б) *протекціоністську* (захисну), що відноситься до імпортних мит, оскільки за їх допомогою держава огорожує місцевих виробників від небажаної іноземної конкуренції;

в) *балансуючу*, що відноситься до експортних мит, установлених з метою запобігання небажаного експорту товарів, внутрішні ціни на які з тих чи інших причин нижче світових. Існує кілька критеріїв класифікації мит: за способом стягнення, за об'єктом оподаткування, за цілями справляння, за способом обчислення тощо.

Види митних платежів у ЄС: мита (імпортні або експортні), установлені Єдиним митним тарифом ЄС; сільськогосподарські мита й інші збори в рамках спільної сільськогосподарської політики; антидемпінгові й компенсаційні мита; збори, що мають рівнозначний ефект; податки з обігу (податок на додану вартість); акцизи.

Від митних платежів необхідно відрізнити митні збори: збори за митне оформлення й інші аналогічні збори, що стягуються також при перетині товарами митного кордону. Але їхньою правовою основою є національні норми держав-членів, які діють у межах, що допускаються правом ЄС. Митні збори не надходять до бюджету Співтовариства.

Податки з обороту і акцизи в ЄС. Основний різновидом податків з обороту у країнах ЄС є податок на додану вартість. Характер ПДВ передбачає, що товари внутрішнього виробництва та імпортовані товари підлягають рівному обкладанню, тому ПДВ на імпорт товарів сплачується так само, як і при внутрішньому обороті. Збір ПДВ при імпорті товарів в ЄС з третіх країн має не дискримінаційний (як імпортні мита), а компенсаційний характер, оскільки забезпечує рівність між товарами внутрішнього виробництва та імпортованими.

Таким чином, природу ПДВ можна визначити як зрівняльну. Непрямий характер податку підкріплюється правилом про повернення ПДВ при експорті товару відповідно до положень Генеральної угоди про тарифи й торгівлю. Якщо ПДВ є загальним податком з обороту, то акцизи представляють собою приклад спеціального споживчого податку, оскільки накладаються лише на окремі види товарів, що користуються особливим попитом на внутрішньому ринку.

В ЄС до категорії підакцизних товарів належать пиво, вино, міцні спиртні напої, мінеральні мастила, деякі види палива, тютюнові вироби, деякі предмети розкоші. Відносно оподатковуваних товарів акцизи також мають зрівняльний характер, оскільки поширюються і на внутрішні, і на імпортовані товари даної категорії.

Ставки акцизів встановлюються державами-членами на основі гармонізованих правил. На відміну від ПДВ і митних зборів, які переважно є адвалорними, (тобто обчислюваними у відсотках від митної вартості товару), акцизи, як правило, являють собою специфічні збори: вони обчислюються у фіксованій ставці на одиницю товару (маси товару, вмісту алкоголю тощо).

При експорті підакцизних товарів вартість акцизів, аналогічно ПДВ, повертається експортерам, що передбачено правилами ГАТТ.

Спеціальні митні збори:

а) Антидемпінгові заходи і процедура їх введення врегульовані Регламентом Ради (ЄС) N1225/2009 «Про захист від демпінгового імпорту з країн, які не є членами Європейського Співтовариства», а також Антидемпінговою Угодою СОТ.

Демпінг – це експорт товарів за цінами, нижчими від цін на внутрішньому. Антидемпінгові мита – це мита, які застосовуються у рамках антидемпінгових заходів на тимчасових засадах і з дотриманням відповідних правил та процедур, і які спрямовані на усунення економічних наслідків демпінгу. Вони збираються у додаток до звичайних мит.

б) Компенсаційні мита і правила застосування визначені Регламентом Ради (ЄС) № 597/2009 про захист від субсидованого імпорту з держав, що не є членами Європейського Співтовариства, а також Угодою СОТ про субсидії і компенсаційні заходи.

Компенсаційне мито може бути накладене з метою відшкодування будь-яких субсидій, наданих, безпосередньо або опосередковано, для виготовлення, виробництва, експорту або перевезення будь-яких продуктів,

випуск яких у вільний обіг у Співтоваристві завдає збитків. Компенсаційні заходи переслідують мету ліквідації торгового дисбалансу всередині ЄС, що виник у зв'язку з несправедливим субсидуванням експорту в ЄС урядами країн-експортерів. Іноді антидемпінгові і компенсаційні заходи перетинаються.

Слідуючи умовам ст. VI ГАТТ, регламенти ЄС забороняють застосування обох видів захисних заходів відносно одного і того ж продукту. Продукт вважається субсидованим, якщо до нього застосовується компенсаційна субсидія. Така субсидія може надаватися урядом країни походження імпортованого продукту або урядом країни-посередника, з якої продукт екпортується до Співтовариства, що для цілей цього регламенту називаються «країною експорту».

в) Захисні заходи визначені Регламентом Ради (ЄС) № 260/2009 про спільні правила ввезення, Регламентом Ради (ЄС) № 625/2009 про спільні правила щодо імпорту з окремих третіх країн і Угодою СОТ про захисні заходи.

Якщо продукт імпортується до Співтовариства у таких значно збільшених кількостях або на таких умовах, які спричиняють або загрожують спричинити серйозну шкоду виробникам Співтовариства, що виробляють подібні або прямо конкурентні продукти, Комісія ЄС, з метою захисту інтересів Співтовариства, може, діючи за запитом держави-члена або за власною ініціативою, змінити правила імпорту відносно такого продукту шляхом запровадження положень, згідно з якими він може бути оформлений для вільного використання лише при наданні дозволу на імпорт, видача якого врегульовується такими положеннями, і відповідно до таких обмежень, які встановлює Комісія.

2. Структура митного тарифу ЄС.

Стаття 56 (2) Митного кодексу ЄС визначає сферу застосування *Єдиного митного тарифу*. Відповідно, Єдиний митний тариф включає, зокрема, Комбіновану номенклатуру відповідно до Регламенту (ЄЕС) № 2658/87 та будь-яку іншу номенклатуру, яка повністю або частково базується на Комбінованій номенклатурі і яка була встановлена положеннями Союзу в конкретних сферах з метою застосування тарифних заходів у торгівлі товарами.

З моменту запровадження внутрішнього ринку товари можуть вільно циркулювати між країнами-членами. Таким чином, "Спільний митний тариф" (СМТ) застосовується до всіх товарів, що імпортуються з третіх країн.

Митний тариф застосовується до всіх членів ЄС, але митні ставки залежать від типу товару та його походження. Ставки також залежать від економічної чутливості товарів.

Митний тариф включає номенклатуру (або класифікацію товарів) і митні збори, які застосовуються до відповідного типу товарів. Він також включає всі інші законодавчі акти Співтовариства, такі як країна

походження/територія походження, які впливають на розмір мита, що підлягає сплаті на конкретний імпортований товар.

Митний тариф - це концепція або, скоріше, сукупність законодавчих актів, а не єдиний кодифікований збір законів. Однак існує різновид робочого тарифу, так званий TARIC (*Tarif integre des Communautés europeennes*), який не є юридичним текстом.

Співтовариство використовує митний тариф для того, щоб європейські виробники могли чесно і на рівних конкурувати на внутрішньому ринку з експортерами з інших країн/територій.

Безпосередньою правовою основою митного тарифу відповідно до законодавства Союзу є Регламент (ЄЕС) 2658/87 про тарифну і статистичну номенклатуру та про Єдиний митний тариф. Ця правова основа запроваджує Комбіновану номенклатуру як обов'язкову тарифну та статистичну номенклатуру митного тарифу. Вона також містить поточну версію та відповідні митні збори в додатку. Для того, щоб забезпечити постійне оновлення номенклатури, стаття 12 Регламенту передбачає, що Європейська Комісія повинна щороку публікувати повну версію Комбінованої номенклатури разом з митними ставками. Ця публікація здійснюється у формі регламенту до 31 жовтня кожного року. Як правило, оновлений таким чином митний тариф набуває чинності з 1 січня наступного року.

3. Єдиний митний тариф і тарифна класифікація товарів.

Митний тариф за загальним принципом складається з двох основних частин: товарна номенклатура – систематизований і класифікований перелік товарів; товари розбиті на великі видові групи, які у свою чергу поділяються на більш специфічні групи і підгрупи з присвоєнням їм цифрових кодів; ставки митних зборів, а також звільнення від мит, відповідні найбільш специфічним товарним групам (підгрупам) в товарній номенклатурі.

Товарна номенклатура використовується не лише з метою справляння митних зборів, але також і для позначення товарів, що підлягають обкладанню акцизами, зниженими ставками ПДВ, імпортованих та експортованих обмежень та іншим заходам торговельної політики, а також для ведення зовнішньоторговельної статистики.

Митний кодекс ЄС встановлює, що правомірне справляння митних зборів у Співтоваристві проводиться на підставі Загального митного тарифу. У Співтоваристві використовуються наступні номенклатури:

- комбінована номенклатура (КН) – основа Спільного митного тарифу, містить 8-значні товарні коди;
- номенклатура TARIC (*Tarif integre des Communautés europeennes*) – містить 10-значні коди, які вказуються при імпорті товарів, а також у статистичних цілях;
- іноді містить додаткові коди для позначення особливих заходів торговельної політики (сільськогосподарські мита, антидемпінгові мита, заходи з контролю за товарами подвійного призначення, експортні відшкодування тощо). Для певних товарів зі сфер регулювання ринку та

акцизного збору 11-значний номер коду може бути "розширений" 4-значними додатковими кодами з метою більш точної ідентифікації товару).

TARIC (*Tarif integrale des Communitaires europeennes*) дає уявлення про митно-правовий порядок ЄС на основі останніх публікацій в Офіційній газеті Євросоюзу і являє собою довідковий інструмент для практичного використання учасниками зовнішньоторговельної діяльності та митними органами і не має самостійної юридичної сили.

Крім двох основних складових частин – Комбінованої номенклатури і Ставок мит, Спільний митний тариф ЄС містить наступні елементи: непреференційні тарифні вилучення і квоти; преференційні (пільгові) тарифні заходи, передбачені угодами Співтовариства з окремими третіми країнами або їх групами (конвенційні тарифні преференції); преференційні тарифні заходи, прийняті Співтовариством в односторонньому порядку щодо окремих країн, груп країн або територій (автономні тарифні преференції); автономні додаткові заходи, що знижують або усувають митне оподаткування для окремих товарів через їхню природу або кінцевого призначення (сприятливі тарифні режими); інші тарифні заходи, передбачені законодавством Співтовариства. Співтовариство використовує митний тариф для того, щоб європейські виробники могли чесно і на рівних конкурувати на внутрішньому ринку з експортерами з інших країн/територій.

Чинна номенклатура включає 21 розділ, 99 глав і понад 5000 підзаголовків.

4. Митна вартість товару і методи її визначення.

Для цілей застосування Єдиного митного тарифу і нетарифних заходів, передбачених законодавством Союзу, що регулює окремі сфери, що стосуються торгівлі товарами, митна вартість товарів визначається відповідно до статей 70 та 74 МК ЄС.

Митна вартість використовується для визначення кінцевої вартості товарів, коли до товарів застосовуються різні митні процедури (до моменту нарахування митних платежів) і товар потрапляє під режим імпорту, експорту, складування та переробки на внутрішній території з перетином національного митного кордону. Митна вартість має важливе значення для визначення правильної суми будь-якого мита, що підлягає сплаті за імпортовані товари.

Митна вартість – це заявлена декларантом або визначена митним органом вартість товарів, що переміщуються через митний кордон України, яка обчислюється на момент перетинання товарами митного кордону України.

Для розрахунку суми мита, що підлягає сплаті, спочатку необхідно встановити митну вартість (виходячи з початкової базової фактурної вартості товару). Законодавчо процедура встановлення митної вартості відображена в Митному кодексі та регламентах ЄС і викладена у статтях 69-76 Регламенту (ЄС) № 952/2013 (Митний кодекс ЄС), у статтях 127-146 Регламенту Комісії

(ЄС) № 2015/2447 (Імплементацийний регламент Комісії - *UZK-IA*) та у статті 71 Делегованого регламенту Комісії (ЄС) № 2015/2446 (Делегований акт – *UZK-DA*). Ці статті враховують положення Угоди про імплементацію статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ).

Базовим методом оцінки є *метод вартості операції*. Вартість операції визначається як ціна, що фактично сплачена або яка підлягає сплаті продавцю за імпортовані товари, коли вони продаються для експорту на митну територію ЄС, а також наступні методи:

1. За ціною договору щодо ідентичних товарів;
2. За ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів;
3. На основі віднімання вартості;
4. На основі додавання вартості (обчислена вартість);
5. Резервний метод.

Перераховані вище методи необхідно застосовувати послідовно.

Проте імпортери можуть вибрати зворотний порядок застосування методів (4) і (5). Митна адміністрація може робити запит щодо відповідності документації обраному методу оцінки імпортером, а також запитувати документацію та інформацію, передбачену при оцінюванні митної вартості:

- комерційний рахунок на товар, якщо такий є;
- рахунок-проформа не є юридично обов'язковим документом і не приймається як допоміжний документ;
- документи на оголошену вартість угоди (для товарів, які підлягали «продажу», такі документи вважаються тимчасовими та повинні бути замінені згодом);
- кінцевий рахунок-фактуру;
- контракти та інші документи щодо прав на виробництво імпортованих товарів;
- договір роялті для визначення того, чи слід включати платіж роялті у митну вартість і, якщо так, то в якому розмірі;
- агентський договір для встановлення надбавки до комісійних чи брокерських послуг або для виключення комісії з купівлі.

Крім того, Митний кодекс Співтовариства розрізняє *непреференційне і преференційне походження* товарів. Сенс цього розмежування полягає у формулюванні критеріїв, що дозволяють розповсюдити на певний товар пільгові (сприятливі) тарифні заходи.

Метою визначення походження товару є вирішення питання:

а) про поширення на товар Митного тарифу ЄС без застосування односторонніх і конвенціональних пільгових заходів щодо окремих третіх країн (груп країн, територій);

б) про поширення на торгівлю окремими категоріями товарів нетарифних заходів (у т. ч. кількісних обмежень);

в) про необхідність для даного товару сертифікату походження.

Митний кодекс ЄС визначає, що «товаром, що походить з будь-якої країни», є товар, повністю видобутий або вироблений у цій країні. Кодекс

пояснює, що під поняттям «країна» розуміються і державна територія і територіальні води. У реальному житті коло товарів, які відповідають визначенню повністю видобутих або вироблених у будь-якій країні, досить вузьке.

Тому ст. 24 Митного кодексу ЄС регламентує походження товарів, процес виробництва яких охоплює кілька країн. У такому випадку товар вважається похідним з тієї країни, де він піддався остаточній, суттєвій, економічно виправданій обробці на підприємстві, спеціально для цього призначеному; ця обробка повинна являти собою виробництво нового продукту або важливу частину такого виробництва (критерій достатньої переробки).

Фактично походження товарів є наступним після тарифної класифікації чинником обчислення і справляння митних зборів. Походження товару не відіграє ролі у випадках: якщо продукт є у вільному обігові всередині ЄС або митного союзу (наприклад, між ЄС і Туреччиною); при цьому товари, імпортовані з третіх країн, повинні пройти всі імпорتنі формальності; не повинно бути повернення сплачених імпорتنих мит; якщо щодо імпортного продукту діє режим найбільшого сприяння без будь-яких обмежувальних або захисних заходів (антидемпінгові мита, ембарго, квоти тощо); якщо при імпорті товарів стягується мито за усередненою ставкою; якщо товари звільняються від сплати мита (привілейовані операції); якщо товар експортується з ЄС без експортних відшкодувань.

У випадках, коли питання походження товару є істотним для нарахування мита, Кодекс встановлює необхідність надання документа, що підтверджує походження товару – *сертифіката походження*.

Крім цього, митні органи, незалежно від наявності сертифіката, мають право вимагати додаткові докази походження товару у разі появи у них серйозних сумнівів на цей рахунок. Розрізняються універсальні сертифікати походження та сертифікати для сільськогосподарської продукції.

Під *преференційним походженням* товару розуміється його походження у країні (території), у торгівлі з якою застосовуються автономні або конвенційні тарифні пільги Співтовариства.

Умови, що дозволяють поширити на той чи інший товар тарифні преференції, повинні бути сформульовані:

а) у разі конвенційної (міжнародно-правової) природи преференцій – у відповідних угодах Співтовариства з третіми країнами;

б) у разі одностороннього (автономного) прийняття пільг – відповідно до процедури, передбаченої інститутами Співтовариства. Законодавство ЄС не містить детальної регламентації правил визначення преференційного (або непреференційного) походження товарів.

Однак Спільнота є стороною в Угоді про правила походження, прийнятій за підсумками Уругвайського раунду багатосторонніх торгових переговорів у рамках ГАТТ. Правила визначення походження для товарів, повністю вироблених у країнах і територіях, які мають преференції

Співтовариства («країни-бенефіціари»), аналогічні правилам визначення непреференційного походження.

Для товарів, у виробництві яких бере участь кілька країн (територій), застосовуються більш суворі правила. Зокрема, не використовується абстрактний критерій, оскільки виникає ризик різного тлумачення у різних країнах-бенефіціарах. Якщо при виробництві товару використовується не більше 10% непреференційних компонентів, їх можна не враховувати при визначенні походження; проте це правило не діє щодо текстильних товарів. Енергія, паливо, обладнання та інструменти для виробництва товарів не беруться до уваги при визначенні їх походження. Якщо товар виробляється групою країн-бенефіціарів, діє принцип регіональної кумуляції, тобто товар розглядається як відбувається з єдиної митної території.

План семінарського заняття (2 години)

Мета - Ознайомитися із Розділом II Митного кодексу ЄС, з'ясувати поняття мита, види мита і митних зборів в ЄС, розглянути структуру митного тарифу ЄС і тарифної класифікації товарів, охарактеризувати митну вартість товарів.

Питання:

1. Мита в ЄС. Критерії класифікації мит.
2. Класифікація митних зборів.
3. Податки з обороту і акцизи.
4. Загальний митний тариф.
5. Тарифна класифікація товарів.
6. Комбінована номенклатура (КН).
7. Інтегрований тариф ЄС TARIC.
8. Митна вартість товарів та методи її визначення.
9. Правила митної оцінки в ЄС.
10. Спеціальні митні збори (антидемпінгові заходи і процедура їх введення, компенсаційні мита і правила застосування, захисні заходи).

Практичні задачі:

1. Ви хочете імпортувати товари до Європейського Союзу або експортувати товари з Європейського Союзу, ви можете самостійно дізнатися 11-значний номер коду (імпорт) або 8-значний номер товарного коду (експорт), а також правила та мита для відповідних товарів. Для цього в Інтернеті доступні дві безкоштовні інформаційні програми.

Які це безкоштовні програми, назвіть їх і спробуйте скористатися цими програмами. Які відмінності між ними існують?

2. Використовуючи платформу Європейської Комісії TARIC визначте найменування і характеристику товарів:

5509 – країна походження Азербайджан – AZ

5207 – країна походження Азербайджан – AZ

5516 – країна походження Монголія – MN
6205 – країна походження Турція – TR
610431 – країна походження Андорра – AD
6304999200 – країна походження Чілі – CL
7323930010 – країна походження Китай – CN
1001990040 – країна походження Україна – UA
0301991140 – країна походження Норвегія – NO.

3. За допомогою безкоштовної інформаційної програми митної служби Німеччини «EZT-online» ознайомтеся із правилами ввезення (Einfuhr) товарів на територію ЄС за кодовим номером 01012100000, а також критеріями, що дозволяють застосовувати щодо цього товару пільгові (сприятливі) тарифні заходи, ставку ПДВ тощо.

Інформаційна програмою EZT-online за лінком:

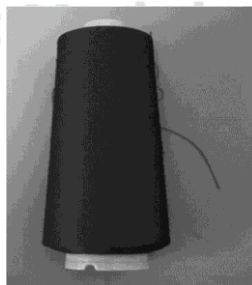
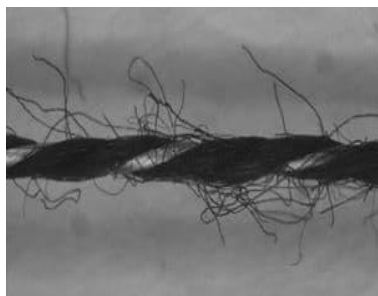
<https://auskunft.ezt-online.de/ezto/EztSuche.do#ziel>

4. Розділ XI «Текстиль та вироби із текстилю».

Пряжа з поліестеру. Поліестр - синтетичне волокно з групи поліефірів. До цієї товарної позиції відноситься двониткова, вибілена, необроблена пряжа, що складається з поліестерних волокон, намотана хрест-нахрест на конічну картонну бобіну.

100 м пряжі важить 100 г. Загальна вага кожної бобіни - 5 кг.

Визначте кодовий номер товару про який йдеться в умові задачі.

4. Розділ XI «Текстиль та вироби із текстилю».

Пряжа в клубках. Кручена пряжа, що складається з бавовни (60 % за вагою) та вовни (40 %) за вагою. Пряжа змотана в клубки вагою 200 грамів кожен і не оброблена (зроблена водовідштовхувальною). Титр (тонкість пряжі) становить 2800 текс (джгутовий шпагат).

Визначте кодовий номер товару про який йдеться в умові задачі.

6. Розділ XI «Текстиль та вироби із текстилю».

Нитки для побутового призначення у катушці. Це некручена нитка червоного кольору, намотана на маленькі дерев'яні катушки (для побутових швейних машин). Нитка складається з 70 % поліефірних волокон і 30 % бавовни.

Вага однієї катушки - 25 г. Титр нитки - 200 tex.

Визначте кодівий номер товару про який йдеться в умові задачі.

7. Розділ XI «Текстиль та вироби із текстилю»

Пряжа в мотках. Імпортується пряжа з бавовняних волокон, у мотках, вага мотка 750 г. Довжина мотка 150 метрів. Вона однопниткова кручена".

Додаткове запитання:

Визначте кодівий номер товару. Чи зміниться класифікація, якщо пряжа буде не 100% бавовняною, а 60% бавовни і 40% конопель?

8. Розділ XI «Текстиль та вироби із текстилю».

Сорочка чоловіча з довгими рукавами розміру 41/42. Сорочки доступні в різних кольорах і виготовлені з тканини з наступним складом:

- 60 % поліамідних волокон за вагою
- 40 % бавовни за вагою.

Застібка спереду йде зліва направо.

Визначте кодівий номер товару.

9. Розділ XV «Неблагородні метали та вироби із них».
Адресна табличка. Її склад сплаву: 60% міді та 40% цинку.
Визначте кодовий номер товару.

10. Розділ XV «Неблагородні метали та вироби із них».
Кусачки. Кусачки виготовлені зі сталі з пластиковими ручками.
Визначте кодовий номер товару.

11. Розділ XV «Неблагородні метали та вироби із них».
Викрутка. Викрутка виготовлена зі сталі та має дерев'яну ручку.
Визначте кодовий номер товару.

12. Розділ XV «Неблагородні метали та вироби із них».
Металеві шланги. Шланги мають різний діаметр і виготовлені зі сплаву
з наступним складом:

- 0,03% вуглецю за вагою
- 0,02% сірки за вагою
- 0,04 % фосфору
- 18,50 % хрому за вагою
- 0,50 % за вагою кремній
- 13,00 % нікель
- 2,45 % за масою молібден
- Решта: залізо

Ці шланги використовуються для всіх типів труб холодного та гарячого водопостачання в житлових будинках. Вони дуже термостійкі та надзвичайно гнучкі.

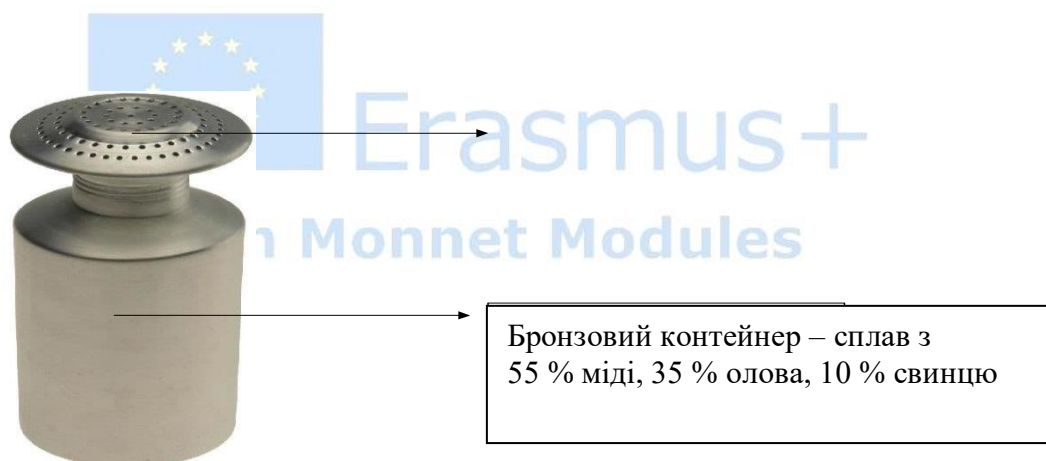
Визначте кодовий номер товару.

13. Розділ XV «Неблагородні метали та вироби із них».

Сільничка. Сільничка виготовлена заводським, машинним способом.

Кришечка виготовлена зі сталі і важить чверть від загальної ваги сільнички.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання:

1. Які види мит існують у митному праві ЄС у відповідності до класифікації за об'єктом оподаткування?
2. З якою метою використовується товарна номенклатура?
3. Які товари належать до цілковито набутих у своїй країні походження?
4. Назвіть методи для визначення вартості товару.
5. В яких випадках немає значення походження товарів?

Підсумкові тести до першої, другої і третьої частин модуля (2 години)

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Історія становлення митного права ЄС.
2. Поняття, зміст, сутність митного права ЄС.
3. Система та суб'єкти митного права ЄС.
4. Система джерел митного права ЄС.
5. Акти первинного права (установчі договори Європейських співтовариств і Європейського Союзу).
6. Акти вторинного права (нормативно-правові акти інститутів ЄС).
7. Рішення Суду Європейських співтовариств.
8. Міжнародні договори Співтовариств і держав-членів.
9. Єдиний (Модернізований) митний кодекс ЄС 2013 року, який набрав чинності з 1 травня 2016 року.
10. Принципи як джерела митного права ЄС.
11. Всесвітня митна організація та її діяльність щодо регулювання міжнародних митних відносин.
12. ГАТТ-1947 та багатосторонні раунди торговельних переговорів.
13. Створення Світової організації торгівлі.
14. Поняття Митного союзу ЄС.
15. Митний кордон та митна територія ЄС.
16. Сфера застосування митного законодавства ЄС, завдання митних органів.
17. Дозволи, рішення митних органів та митного права ЄС.
18. Строки і санкції в митному праві ЄС.
19. Правовий статус декларанта та особи, уповноваженої на декларування.
20. Заборони та обмеження щодо ввезення товарів на митну територію Союзу.
21. Товари, переміщені на митну територію Союзу.
22. Загальна декларація прибуття на митну територію Союзу.
23. Надходження товарів (прибуття товарів на митну територію Союзу, пред'явлення, розвантаження та огляд товарів, тимчасове зберігання товарів).
24. Митний статус товарів та поміщення під митну процедуру.
25. Визначення «митної процедури».
26. Загальні положення щодо митних декларацій.
27. Стандартні і спрощені митні декларації Союзу.
28. Положення, застосовні до всіх митних декларацій: подання, прийняття, внесення змін, визнання декларації недійсною, інші спрощення.
29. Перевірка митної декларації та випуск товарів.
30. Випуск для вільного обігу товарів.
31. Звільнення від сплати ввізного мита.
32. Вивіз товарів за межі митної території Союзу.
33. Звільнення від сплати митних платежів.

34. Спеціальна митна процедура: транзит (зовнішній і внутрішній; транзит Союзу).
35. Спеціальна митна процедура: зберігання (митний склад; вільні зони).
36. Спеціальна митна процедура: спеціальне використання (тимчасовий ввіз і кінцеве використання).
37. Спеціальна митна процедура: перероблення (перероблення на митній території ЄС, перероблення за межами митної території ЄС).
38. Транзит за процедурою МДП. Карнет TIR (Transports Internationaux Routiers, International Road Transport) та її альтернативи.
39. Карнет АТА.
40. Реєстр EORI (Реєстрація та ідентифікація господарюючих суб'єктів).
41. Єдиний адміністративний документ (SAD).
42. Мотиви зберігання товарів з поміщенням у митний режим митного складу, тривалість процедури зберігання.
43. Використання митного складу без поміщення товарів у митний режим митного складу.
44. Зберігання товарів Союзу.
45. Публічні та приватні митні склади.
46. Види митних складів за новим законом.
47. Вільні зони. Вимоги до вільних зон.
48. Пред'явлення товарів і поміщення товарів у вільну зону.
49. Товари Союзу і третіх країн у вільних зонах.
50. Переміщення товарів за межі вільної зони.
51. Митний статус товарів.
52. Тимчасовий ввіз: сфера застосування.
53. Період, протягом якого товари можуть перебувати під процедурою тимчасового ввозу.
54. Поміщення під митну процедуру кінцевого використання.
55. Процедура перероблення: загальні положення, зміст і значення.
56. Перероблення на митній території Союзу, період виконання.
57. Тимчасовий зворотний вивіз для подальшого перероблення.
58. Перероблення за межами території Союзу.
59. Визначення понять «митний борг», «боржник».
60. Підстави виникнення митного боргу (при ввозі, при вивозі).
61. Місце виникнення митного боргу.
62. Методи оцінювання митного боргу.
63. Розрахунок митної заборгованості.
64. Часове обмеження і порядок сплати суми боргу.
65. Гарантія погашення можливого або наявного митного боргу.
66. Визначення суми ввізного або вивізнього мита, повідомлення про митний борг, здійснення запису обліку.
67. Строк давності митного боргу.

68. Порядок забезпечення сплати митного боргу в режимі спільного транзиту.

69. Стягнення, сплата, повернення та звільнення від сплати суми ввізного або вивізного мита.

70. Погашення митного боргу.

71. Поняття мита в ЄС та критерії класифікації мит.

72. Класифікація митних зборів.

73. Податки з обороту і акцизи.

74. Загальний митний тариф.

75. Тарифна класифікація товарів.

76. Комбінована номенклатура (КН).

77. Інтегрований тариф ЄС TARIC.

78. Митна вартість товарів та методи її визначення.

79. Правила митної оцінки в ЄС.

80. Спеціальні митні збори (антидемпінгові заходи і процедура їх введення, компенсаційні мита і правила застосування, захисні заходи).

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ І ВМІНЬ

Тестові завдання до частини 1 модуля

1. Внутрішній (спільний/єдиний) ринок ЄС – це

- A. простір без внутрішніх кордонів, на якому забезпечується вільний рух товарів
- B. простір без внутрішніх кордонів, на якому забезпечується вільний рух осіб та капіталів
- C. простір без внутрішніх кордонів, на якому забезпечується вільний рух товарів та послуг
- D. простір без внутрішніх кордонів, на якому забезпечується вільний рух товарів, послуг, осіб та капіталів

2. Європейська асоціація вільної торгівлі (англ. *European Free Trade Association, EFTA*) – це

- A. одне із співтовариств, на основі яких створено Європейський Союз
- B. організація, в яку перетворилося Європейське співтовариство після набуття чинності Лісабонського договору
- C. зона вільної торгівлі, яка об'єднує митні території держав, які не вступили до Європейського Союзу
- D. зона вільної торгової, яка об'єднує як митні території держав, які не є членами Європейського Союзу, так і всі держави – члени ЄС

3. Підготовка проектів міжнародних конвенцій з питань митної діяльності є одною з основних функцій

- A. Всесвітньої митної організації
- B. митних адміністрацій держав-членів Європейського Союзу
- C. норм Митного кодексу Європейського Союзу
- D. Європейського Парламенту

4. Кіотська конвенція – це Міжнародна конвенція

- A. про Гармонізовану систему опису і кодування товарів
- B. про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП
- C. про види митних режимів
- D. про спрощення і гармонізацію митних процедур

5. Кіотська конвенція – Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур представляє собою

- A. перелік стандартних правил
- B. перелік правил, які поділяються на правила стандартні, стандартні з перехідним періодом, рекомендовані
- C. перелік рекомендованих правил
- D. перелік стандартно-рекомендованих правил

6. Результатом підписання Маастрихтської угоди стала поява

- A. Європейського Союзу
- B. Європейського валютного союзу
- C. Європейського союзу підприємців

D. Європейської асоціації платників податків

7. У 2005 році Всесвітньою митною організацією були прийняті Рамкові стандарти безпеки та спрощення міжнародної торгівлі, які становлять собою набір принципів і стандартів діяльності митних організацій і складаються із

- A. трьох основних елементів
- B. чотирьох основних елементів
- C. восьми основних елементів
- D. шести основних елементів

8. Рамкові стандарти безпеки (*SAFE Framework of Standards*) виникли:

- A. як узгоджена відповідь світової митної спільноти на загрози безпеці ланцюгів поставок
- B. для сприяння законному та безпечному веденню бізнесу
- C. для регулювання співробітництва між митницею та бізнесом і режимами АЕО
- D. всі відповіді вірні

9. Всесвітня митна організація носила назву

- A. Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД – UNCTAD)
- B. Міжнародний союз для публікації митних тарифів
- C. Всесвітня торгова організація
- D. Рада митного співробітництва

10. Генеральну угоду з тарифів і торгівлі (ГАТТ) (*General Agreement on Tariffs and Trade (GATT)*) було укладено у

- A. 1946 році
- B. 1947 році
- C. 1963 році
- D. 1974 році

11. Митний кодекс ЄС / Регламент Європейського Парламенту і Ради ЄС був остаточно прийнятий

- A. 24 червня 2008 року № 450/2008
- B. 9 жовтня 2013 року № 952/2013
- C. 28 липня 2015 року № 2015/2446
- D. 24 листопада 2015 року № 2015/2447

12. Основна частина положень Єдиного Митного кодексу ЄС, який був затверджений Регламентом Європейського парламенту і Ради ЄС набрала чинності з

- A. 9 жовтня 2013 року
- B. 1 травня 2016 року
- C. 28 липня 2015 року
- D. 24 листопада 2015 року

13. До основних нововведень Єдиного Митного кодексу ЄС відноситься

- A. розширення повноважень уповноважених економічних операторів; застосування єдиної системи адміністративних стягнень у рамках Єдиного Митного кодексу ЄС

В. обмін даними між митними органами і учасниками зовнішньоекономічних операцій здійснюється лише в електронному вигляді; застарілу систему транзиту з паперовими СІМ – накладними замінено на сучасну електронну систему, включаючи систему «ATLAS»

С. впровадження змін щодо функціонування митних складів та вільних економічних зон; збільшення терміну зберігання товаросупровідних документів для доказу ввезення або вивезення товару через кордон ЄС до 10 років

Д. всі відповіді вірні

14. У Митному кодексі ЄС містяться лише основні положення європейського митного права. Скільки розділів і статей містить Митний кодекс ЄС?

А. VIII розділів; 280 статей

В. IX розділів; 288 статей

С. X розділів; 300 статей

Д. XI розділів; 310 статей

15. Митний кодекс ЄС має важливе значення поза межами безпосередньо митного права, оскільки він кодифікує принципи загального адміністративного права на всій території Союзу в Загальній частині. Які статі Загальної частини Митного кодексу ЄС визначають ці принципи?

А. статті 1 - 5 МК ЄС

В. статті 1 - 21 МК ЄС

С. статті 1 - 58 МК ЄС

Д. статті 1 - 55 МК ЄС

16. У Митному кодексі ЄС, а також у законодавстві про делегування (Делеговані акти Комісії) та імплементацію повноважень (Імплементційні акти Комісії) можна виділити три основні сфери, які врегульовуються цими законодавчими актами:

А. загальні правила, які стосуються всього митного права, процесуальне митне право, а також матеріальне митне право (податкове)

В. загальні правила, які стосуються всього митного права

С. процесуальне митне право

Д. матеріальне митне право (податкове)

17. Повідомлення митних органів про надходження товарів на митницю чи в будь-яке інше місце, що його визначили або схвалили митні органи, та доступність таких товарів для митного контролю - це

А. випуск товарів

В. загальна декларація прибуття

С. загальна декларація вибуття

Д. пред'явлення товарів митниці

18. Акт, яким особа повідомляє митні органи у встановленій формі та спосіб і протягом визначеного строку про те, що товари буде переміщено на митну територію Союзу – це

- A. загальна декларація вибуття
- B. тимчасове зберігання
- C. загальна декларація прибуття
- D. випуск товарів

19. Товари з третіх країн, що перебувають на тимчасовому зберіганні, повинні бути поміщені під митну процедуру/митний режим або зворотно вивезені протягом

- A. 45 днів (ст. 149 МК ЄС)
- B. 90 днів (ст. 149 UZK-DA)
- C. 90 днів (ст. 149 UZK-IA)
- D. 90 днів (ст. 149 МК ЄС)

20. Коли розпочинається митний нагляд за товарами і з якого моменту вони можуть підлягати митному контролю?

- A. з моменту подання загальної декларації прибуття (ст. 127 МК ЄС)
- B. з моменту їх переміщення на митну територію Союзу (ст. 134 МК ЄС)
- C. після проведення митницею аналізу ризиків, передусім для цілей безпеки (ст. 128 МК ЄС)
- D. одразу після перевірки митної декларації (ст. 188 МК ЄС)

21. Який документ зобов'язаний подати перевізник перед ввезенням товарів на митну територію Союзу?

- A. жодного документу до перетину митного кордону Союзу перевізником не подається
- B. декларацію тимчасового зберігання
- C. загальну декларацію вибуття в електронній формі
- D. загальну декларацію прибуття в електронній формі

22. Чи існує у законодавстві ЄС норма, яка містить випадки звільнення товарів від подання загальної декларації прибуття?

- A. стаття 104 UZK-DA
- B. стаття 104 МК ЄС
- C. стаття 104 UZK-IA
- D. ні, таких норм взагалі не існує

23. Що таке заборони та обмеження і яка стаття Митного кодексу ЄС розкриває це питання?

- A. у Митному кодексу ЄС відсутня така стаття, це питання врегульовується національним митним законодавством кожної окремої країни ЄС
- B. перелік таких заборон і обмежень видається щорічно через прийняття делегованих та імплементаційних актів Комісії
- C. це обмеження руху і переміщення товарів, які можуть бути наслідком заходів торговельної політики або політики безпеки (ст. 83 МК ЄС)
- D. це конфіденційна інформація і вона надається митними органами лише у випадку подання запитів у порядку статті 14 МК ЄС

24. Назвіть сфери, у яких можуть бути застосовані заборони та обмеження?

- A. захист морського рибальства та продуктів, отриманих з моря за межами митної території Союзу риболовними суднами Союзу
- B. захист людей і тварин, захист суспільної моралі, порядку або безпеки
- C. захист товарів, що містяться в особистому багажі мандрівників
- D. захист електричної енергії та товарів, що прибувають по трубопроводу

25. Назвіть яка автоматизована система використовується в ЄС і, зокрема, в Німеччині для електронної обробки декларацій та їх подальше розміщення у відповідну митну процедуру?

- A. EIS (Europol Information System)
- B. MASP (The Multi-Annual Strategic Plan)
- C. NACCS (Nippon Automated Cargo and Port Consolidated System)
- D. ATLAS (Automated Tariff and Local Customs Clearance System)

26. Товари із третіх країн, що ввозяться на митну територію Союзу і призначені для особистого використання або споживання на митній території, можуть бути поміщені під процедуру випуску для вільного обігу, яка, в свою чергу, передбачає

- A. стягнення будь-якого належного до сплати ввізного мита; стягнення у відповідних випадках інших зборів згідно з чинним законодавством стосовно стягнення таких зборів
- B. всі відповіді вірні
- C. застосування заходів торговельної політики та заборон і обмежень, якщо тільки їх не потрібно застосовувати на більш ранньому етапі
- D. виконання інших формальностей, встановлених щодо ввозу товарів

27. Митна процедура означає

- A. будь яку з таких процедур, під яку можна помістити товари згідно з Митним кодексом: випуск для вільного обігу, спеціальні процедури, вивіз
- B. систематичне виявлення ризиків в діяльності економічних операторів, які мають осідок на митній території Союзу
- C. звільнення від зобов'язання сплатити суму ввізного чи вивізнього мита, яку не було сплачено
- D. будь-який акт митних органів стосовно митного законодавства, який містить рішення в конкретній справі та має юридичні наслідки

28. В якому розділі Угоди про асоціацію прописано механізм створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ) між Україною та ЄС?

- A. розділ 2
- B. розділ 3
- C. розділ 4
- D. розділ 5

29. Дата коли Угода про асоціацію між Україною та ЄС набула чинності у повному обсязі

- A. 16 вересня 2014 року
- B. 01 вересня 2015 року
- C. 01 вересня 2017 року

D. 01 січня 2016 року

30. Яка країна подала заявку до вступу до ЄС у 1987 році і до цих пір не була прийнята

- A. Ірландія
- B. Албанія
- C. Словаччина
- D. Туреччина

Тестові завдання до частини 2 модуля

1. Скільки угод про вільну торгівлю може мати країна

- A. стільки, скільки дозволить Світова організація торгівлі
- B. лише одну, тож треба добре подумати перед тим, як укласти таку угоду
- C. стільки, скільки дозволить Всесвітня митна організація торгівлі
- D. стільки, скільки вигідно країні

2. Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі (ПВЗВТ) між Україною та ЄС передбачає

- A. скасування ввізних мит ЄС, тоді як ввізні мита України залишаються незмінними
- B. скасування ввізних мит України, тоді як ввізні мита ЄС залишаються незмінними
- C. скасування більшості ввізних мит як Україною, так і ЄС
- D. скасування абсолютно всіх ввізних мит обома сторонами

3. Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі (ПВЗВТ) містить такі домовленості щодо вивізних експортних мит

- A. Україна скасовує всі вивізні мита у торгівлі з ЄС поступово протягом перехідних періодів
- B. Україна скасовує всі вивізні мита у торгівлі з ЄС одразу
- C. Україна скасовує всі вивізні мита у торгівлі з ЄС та іншими торговельними партнерами поступово протягом перехідних періодів
- D. Україна скасовує всі вивізні мита у торгівлі з ЄС, але може їх відновити за потреби

4. Оберіть правильне твердження про кількісні обмеження (квоти) на ввезення товарів

- A. в межах поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ) немає кількісних обмежень
- B. обидві країни встановили кількісні обмеження межах ПВЗВТ
- C. Україна встановила кількісні обмеження для ЄС в межах ПВЗВТ
- D. ЄС встановив кількісні обмеження для України в межах ПВЗВТ

5. Тарифні квоти в межах поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ) означають:

- A. тарифні квоти в межах ПВЗВТ не застосовують
- B. нульові ввізна мита в межах тарифної квоти та звичайні преференційні ввізні мита для обсягів, що постачають понад обсягами тарифної квоти
- C. заборону поставок понад обсяг, визначений в тарифній квоті

Д. знижені (ненульові) ввізна мита в межах тарифної квоти та звичайні преференційні ввізні мита для обсягів, що постачають понад обсягами тарифної квоти

6. Яке з наступних тверджень правильне

А. домовленості в межах поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ) щодо санітарних та фіто санітарних заходів стосуються як експортерів, імпортерів та внутрішніх виробників

В. домовленості в межах поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі щодо санітарних та фіто санітарних заходів стосуються лише імпортерів

С. домовленості в межах поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі щодо санітарних та фіто санітарних заходів стосуються лише експортерів

Д. домовленості в межах поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ) щодо санітарних та фіто санітарних заходів стосуються лише внутрішніх виробників

7. Згідно з ПВЗВТ з ЄС, митні органи України

А. мають працювати на спільних пунктах пропусках між Україною та ЄС

В. мають пропускати всі товари, вироблені в ЄС, без огляду

С. мають працювати ефективно, прозоро та неупереджено

Д. мають працювати 24 години на добу 7 днів на тиждень

8. Щоб Україна могла скористатися можливістю діагональної кумуляції в межах Пан-Євро-Мед треба

А. передбачити в угодах про вільну торгівлю з країнами-членами Конвенції можливість використання Конвенції

В. стати членом Конвенції

С. мати угоди про вільну торгівлю принаймні з двома членами Конвенції

Д. підписати угоди про вільну торгівлю з усіма членами Конвенції

9. Згідно з Конвенцією про процедуру спільного транзиту транзит - це

А. так званий Єдиний адміністративний документ (SAD – Single Administrative Document)

В. процедура переміщення товарів згідно з Рейнським маніфестом, у рамках Конвенції про навігацію по Рейну

С. процедура переміщення товарів згідно з «формою 302», у рамках Конвенції про статус Збройних Сил країн-членів НАТО

Д. процедура, під якою товари перевозяться під контролем компетентних органів з однієї Договірної сторони до іншої Договірної сторони або до тієї самої Договірної сторони принаймні через один кордон

10. Конвенція МДП застосовується до товарів, що

А. транспортуються автомобільним транспортом або комбінацією автомобільного й іншого транспорту, або в контейнерах через один або декілька кордонів без проміжного перевантаження

В. транспортуються одним видом транспортом, неважливо яким, під процедурою T1 або T2

С. перевозяться за залізничною накладною CIM як транзитною декларацією для використання процедури спільного транзиту на основі паперових

документів щодо товарів, які перевозяться виключно залізничним транспортом

D. переміщуються в середині Союзу

11. «Митниця призначення» означає

A. підрозділ митниці, де приймається транзитна декларація

B. підрозділ митниці, де товари, поміщені під процедуру спільного транзиту, пред'являються для завершення такої процедури

C. підрозділ митної адміністрації, відповідальний за застосування Конвенції про процедуру спільного транзиту

D. підрозділ митниці, який визнає транспортні засоби та контейнери придатними до пломбування

12. «Митниця відправлення» означає

A. підрозділ митниці, де приймається транзитна декларація

B. підрозділ митниці, в який за рішенням митного органу кожної з країн подаються гарантії

C. підрозділ митниці, де товари, поміщені під процедуру спільного транзиту, пред'являються для завершення такої процедури

D. підрозділ митної адміністрації, відповідальний за застосування Конвенції про процедуру спільного транзиту

13. «Митниця транзиту» означає

A. підрозділ митниці, в який за рішенням митного органу кожної з країн подаються гарантії

B. підрозділ митниці, де товари, поміщені під процедуру спільного транзиту, пред'являються для завершення такої процедури

C. підрозділ митниці, відповідальний за пункт в'їзду на митну територію Договірної сторони, коли товари переміщуються під процедурою спільного транзиту, або підрозділ митниці, відповідальний за пункт виїзду з митної території Договірної сторони, коли товари залишають таку територію під час транзитної операції через кордон між такою Договірною стороною та третьою країною

D. підрозділ митної адміністрації, відповідальний за застосування Конвенції про процедуру спільного транзиту

14. Карнет АТА використовується в Співтоваристві як

A. транзитний документ у випадках, коли товар вивозиться тимчасово для використання у третіх країнах з наступним поверненням у Співтовариство

B. попередньо задана структура електронного передавання даних

C. реєстраційний номер, присвоєний компетентним митним органом транзитній декларації з використанням засобів електронного опрацювання даних

D. паперовий документ, що подається на товари, які транспортуються мандрівниками, які не мають прямого доступу до електронної транзитної системи

15. Які форми митних декларацій передбачені митним законодавством ЄС

- A. письмові і усні
- B. електронні
- C. інші, припустимі митним законодавством акти
- D. всі відповіді вірні

16. Митний борг при ввозі виникає внаслідок поміщення товарів з третіх країн, що з них справляється ввізне мито, під будь-яку з таких митних процедур:

- A. випуск для вільного обігу, в тому числі відповідно до положень про кінцеве використання; тимчасовий ввіз із частковим звільненням від сплати ввізного мита
- B. тимчасове зберігання товарів;
- C. транзит
- D. використання еквівалентних товарів у рамках процедури тимчасового ввозу

17. Яку кількість гарантій щодо окремих товарів або окремої декларації повинні вимагати митні органи без обмеження статті 97 Митного кодексу ЄС?

- A. надання тільки однієї гарантії
- B. надання двох гарантій
- C. надання трьох гарантій
- D. чим більше, тим краще

18. В якій формі можуть бути надані гарантії?

- A. у формі грошового внеску чи будь-якого іншого платіжного засобу, що його митні органи визнають еквівалентним грошовому внеску
- B. у формі наданого гарантом зобов'язання
- C. в іншій формі гарантії, що надає еквівалентне забезпечення сплати суми ввізного чи вивізного мита, що відповідає митному боргу, та інших зборів
- D. всі відповіді вірні

19. Боржник не повідомляється про митний борг

- A. по закінченні двох років із дати виникнення митного боргу
- B. по закінченні п'яти років із дати виникнення митного боргу
- C. по закінченні трьох років із дати виникнення митного боргу
- D. по закінченні десяти років із дати виникнення митного боргу

20. Якщо митний борг виникає внаслідок діяння, що на момент його вчинення становило підстави для порушення кримінального провадження, строк продовжується

- A. не менш ніж на шість років і не більш ніж на десять років згідно з національним законодавством
- B. не менш ніж на п'ять років і не більш ніж на десять років згідно з національним законодавством
- C. не менш ніж на вісім років і не більш ніж на десять років згідно з національним законодавством
- D. на термін, визначений національним законодавством

21. Чи передбачено нарахування пені на суму ввізного чи вивізного мита?

- A. так, з дати закінчення встановленого строку до дати платежу
- B. так, з дати подання декларації
- C. таке нарахування не передбачено митним законодавством ЄС
- D. так, якщо це не суперечить національному законодавству держав-членів ЄС

22. Гарантія не вимагається:

- A. у разі товарів, що їх перевозять Ельбою, водними шляхами Ельби
- B. у разі товарів, що їх перевозять Шпрее, водними шляхами Шпрее
- C. у разі товарів, що їх перевозять Одером, водними шляхами Одери
- D. у разі товарів, що їх перевозять Рейном, водними шляхами Рейну, Дунаєм або водними шляхами Дунаю

23. Моментом виникнення митного боргу є:

- A. момент фактичного переміщення товарів за межі митної території Союзу без митної декларації
- B. момент прибуття товарів у пункт призначення, відмінний від пункту призначення, що в нього їх було дозволено перемістити за межі митної території Союзу з повним або частковим звільненням від сплати вивізного мита
- C. якщо митні органи не можуть визначити момент прибуття товарів у пункт призначення, закінчення строку для надання доказів виконання умов такого звільнення
- D. всі відповіді вірні

24. Митний борг означає

- A. зобов'язання особи сплатити суму ввізного або вивізного мита, що встановлене на визначені товари згідно з чинним митним законодавством
- B. повідомлення митних органів про надходження товарів на митницю чи в будь-яке інше місце, що його визначили або схвалили митні органи, та доступність таких товарів для митного контролю
- C. систематичне виявлення ризиків, у тому числі шляхом вибіркового перевірок, та вжиття усіх заходів, необхідних для зменшення ймовірності настання ризику
- D. всі операції, що їх повинні виконати особа та митні органи для дотримання митного законодавства

25. Якщо сума ввізного чи вивізного мита, що підлягає сплаті в євро, не є цілим числом, таку суму може бути

- A. округлено в бік збільшення
- B. округлено в бік зменшення
- C. округлено в бік збільшення чи зменшення до найближчого цілого числа
- D. застосовано принцип mutatis mutandis

Тестові завдання до частини 3 модуля

1. Що представляє собою Комбінована номенклатура ЄС?

- A. митно-тарифна схема всіх основних країн-торгових партнерів
- B. документ Всесвітньої митної організації
- C. номенклатура з восьмизначним кодуванням; статистичний перелік товарів; основа для визначення товарів, що підлягають оподаткуванню
- D. номенклатура товарів, яка відповідає вимогам Митного тарифу України

2. Чим відрізняється Електронний митний тариф (EZT) від оригінального Митного тарифу ЄС?

- A. кількістю цифр у кодуванні і обсягом інформації, яку він містить
- B. застарілими нормами опису та кодування товарів
- C. включенням загальних положень
- D. нестандартною інтерпретацією та іншими правилами визначення товарних позицій

3. Електронний митний тариф (EZT) складається

- A. з шестизначного коду Гармонізованої системи
- B. з номенклатури, кодового номера, опису товару та, де це доречно, посилання на виноски та розділ заходів, наприклад, з посиланнями на заборони та обмеження, а також рівень ставок мита
- C. з переліку антидемпінгових процедур відповідно до правил ГАТТ / СОТ
- D. з правил щодо захисних заходів

4. У Співтоваристві використовують наступні номенклатури

- A. карнет ТІР і карнет АТА
- B. УКТ ЗЕД
- C. ЗВТ СНД
- D. комбіновану номенклатуру і TARIC

5. Які з наведених нижче кодових номерів в Електронному митному тарифі (EZT) повинні мати однакову митну ставку?

- A. 1601 0010 11 0 та 1601 0010 15 0
- B. 1601 0099 11 0 та 1601 0091 05 0
- C. 5509 2200 00 0 та 5207 9000 00 0
- D. 5607 9090 90 0 та 5607 0000 00 0

6. Спільний митний тариф включає такі елементи:

- A. аналітичні або експертні висновки щодо товарів
- B. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 9 жовтня 2013 року про встановлення Митного кодексу Союзу
- C. Комбіновану номенклатуру товарів, встановлену в Регламенті (ЄЕС) № 2658/87 і будь-яку іншу номенклатуру, що повністю або частково ґрунтується на Комбінованій номенклатурі або передбачає її подальші підрозділи та встановлена законодавством Союзу
- D. реєстраційний та ідентифікаційний номер економічного оператора (EORI), який є унікальний на митній території Союзу, присвоєний митним органом економічному оператору або іншій особі для їх реєстрації для митних цілей

7. Імпортне та експортне мито, що підлягає сплаті, ґрунтується на

- A. положеннях Всесвітньої поштової конвенції, ухваленої 10 липня 1984 року під егідою Організації Об'єднаних Націй
- B. Спільному митному тарифі
- C. положеннях Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжок МДП, вчиненій у Женеві 14 листопада 1975 року
- D. положеннях Митної конвенції про книжку АТА для тимчасового ввезення товарів, вчиненій у Брюсселі 6 грудня 1961 року

8. Для застосування Єдиного митного тарифу тарифна класифікація товарів повинна полягати у

- A. визначенні однієї з субпозицій або подальших підрозділів Комбінованої номенклатури, що до них такі товари повинні бути віднесені
- B. обміні та зберіганні інформації, необхідної для декларацій, повідомлень і підтвердження митного статусу
- C. нанесенні маркувань, етикеток або інших подібних розпізнавальних знаків на продукти або на їхнє пакування
- D. змінюванні пакування і розбирання та комплектування відправлень, простому фасуванню товарів у пляшки, банки, балони, пакети, ящики, коробки та виконанні всіх інших простих пакувальних операцій

9. Товари, що повністю отримані в одній країні або на одній території, повинні вважатись такими, що

- A. не є однаковими у всіх відношеннях, але мають схожі характеристики та схожі складові матеріали
- B. є однаковими у всіх відношеннях, включаючи фізичні характеристики, якість та репутацію
- C. походять із цієї країни або території
- D. не походять із цієї країни або території

10. Товари, вироблення яких відбувається більш ніж в одній країні чи більш ніж на одній території, вважаються такими, що

- A. підпадають під дію преференційних заходів
- B. вони означають як матеріали, так і продукти
- C. походять із цієї країни або території, де їх востаннє, істотно, економічно обґрунтовано оброблено чи перероблено, що призвело до виробництва нового продукту або становить важливий етап вироблення
- D. відправлені одночасно від одного експортера до одного одержувача або охоплені єдиним транспортним документом, що поширюється на їх перевезення від експортера до одержувача або, за відсутності такого документа, єдиним рахунком-фактурою

11. Що таке рішення про класифікацію товарів (VZТА-рішення) відповідно до Комбінованої номенклатури ЄС?

- A. це рішення, яке є адміністративним актом, що видається національними митними органами в ЄС, зазвичай дійсне протягом трьох років у будь-якій точці ЄС, незалежно від того, де воно видано, і є обов'язковою для всіх митних адміністрацій ЄС та власника

В. це рішення, яке дійсне лише в країні видачі
С. це рішення, що надається виключно Генеральною митною дирекцією Німеччини

Д. це рішення, що дійсне лише за умови правильного оформлення

12. З 1 жовтня 2019 року всі процедури, пов'язані з отриманням рішення про класифікацію товарів (VZTA-рішення) в ЄС, здійснюються в електронному вигляді шляхом подання заявки через

А. портал АЕО «Єдине вікно для міжнародної торгівлі»

В. портал трейдерів ЄС / EU-Trader Portal

С. веб-портал «Єдине вікно»

Д. Telegram Bot «Єдиного вікна»

13. Ввізне мито означає мито, що

А. декларант зобов'язаний його сплатити за поміщення товарів під будь-яку митну процедуру

В. підлягає сплаті за вивезення товарів

С. підлягає сплаті за ввіз товарів

Д. не підлягає сплаті ані за яких обставин

14. Вивізне мито означає мито, що

А. підлягає сплаті за вивезення товарів

В. підлягає сплаті за ввіз товарів

С. не підлягає сплаті ввізного або вивізного мита, яке не було сплачено

Д. є договірним

15. Спільний митний тариф включає такі елементи:

А. преференційні тарифні заходи, що містяться в угодах, що їх Союз уклав, в тому числі й установлені в односторонньому порядку, з деякими країнами або територіями, які не є частиною митної території Союзу, чи групами таких країн або територій

В. реєстраційний та ідентифікаційний номер економічного оператора (EORI)

С. товари, що повністю отримані в одній країні або на одній території

Д. інформацію про чинний валютний курс

16. Для цілей статті 153 Делегованого Регламенту (ЄС) 2015/2446 тарифна квота вважається критичною одразу після використання

А. 60 % повного обсягу тарифної квоти

В. 70 % повного обсягу тарифної квоти

С. 80 % повного обсягу тарифної квоти

Д. 90 % повного обсягу тарифної квоти

17. Аксесуари, запасні частини або інструменти постачені з будь-якими товарами, які перелічені у розділах XVI, XVII та XVIII Комбінованої номенклатури та які є частиною їх стандартного обладнання, мають

А. таке саме походження, що й відповідні товари

В. інше походження, ніж товари, перелічені у розділах XVI, XVII та XVIII Комбінованої номенклатури

С. вважаються такими, що встановити їх походження неможливо

Д. нейтральний статус товарів

18. Щоб визначити, чи товари походять із певної країни або території, не беруть до уваги походження таких елементів:

- А. прання, чищення; видалення пилу, окису, олії, фарби або інших покриттів
- В. енергія та паливо; устаткування та обладнання; машини та інструменти; матеріали, що не входять до кінцевого складу товарів, або не призначені для цього
- С. точіння, просте подрібнення або просте нарізання
- Д. просте додавання води, розведення, дегідратація або денатурація продуктів

19. Для управління тарифними квотами електронну систему, створену для цього відповідно до статті 16 (ч.1) Митного Кодексу ЄС, необхідно використовувати для

- А. перевірки «суден або «рибопереробних суден», які плавають під прапором країни-бенефіціара або держави-члена ЄС
- В. перевірки мінеральних продуктів, видобутих із надр або з морського дна країни-бенефіціара
- С. обміну інформацією між митними органами та Комісією щодо запитів на використання тарифних квот та повернення невикористаних кількісних величин та щодо статусу тарифних квот та зберігання цієї інформації
- Д. скасування запитів на використання тарифної квоти

20. Що таке «митна вартість»?

- А. означає вартість, визначену відповідно до Угоди про імплементацію статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі від 1994 року (Угода СОТ про митну оцінку)
- В. означає систему, яка залежить від задоволення Комісією запиту, поданого країною-бенефіціаром, і в рамках якої певні матеріали, що походять із країни, з якою Союз уклав угоду про вільну торгівлю відповідно до статті XXIV чинної Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ)
- С. означає вартість, яка встановлюється групою країн, між якими застосовується регіональна кумуляція
- Д. означає ціну, сплачену за продукт із заводу виробнику, на підприємстві якого здійснене останнє оброблення або перероблення

21. Що таке «вартість матеріалів»?

- А. означає вартість, визначену відповідно до Угоди про імплементацію статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі від 1994 року (Угода СОТ про митну оцінку)
- В. означає митну вартість на момент ввезення використаних матеріалів, що походять з відповідної країни, або, якщо вона невідома та не може бути встановлена, першу встановлену ціну, сплачену за матеріали у країні виробництва; якщо необхідно встановити вартість використаних матеріалів, що походять з відповідної країни, цей пункт застосовується *mutatis mutandis*
- С. означає ціну, сплачену за продукт із заводу виробнику, на підприємстві якого здійснене останнє оброблення або перероблення

D. означає вартість, яка встановлюється групою країн, між якими застосовується регіональна кумуляція

22. Митні органи можуть вимагати від експортера або трейдера отримання від постачальника

A. сертифікат про походження форми А

B. сертифікат про переміщення EUR.1 та відповідні заяви

C. інформаційний сертифікат INF4, що засвідчує правильність та справжність декларації постачальника

D. декларацію на рахунку-фактурі

23. Якщо постачальник не може пред'явити Інформаційний сертифікат INF 4 протягом 120 днів із дати запиту митними органами, митні органи держави-члена вивозу, можуть попросити митні органи держави-члена, в якій складено декларацію постачальника

A. підтвердити походження відповідних продуктів для цілей застосування положень, що регулюють преференційну торгівлю між Союзом та певними країнами

B. власноручно підписати декларацію

C. зберігати товари під митним наглядом до тих пір, поки постачальник не пред'явить Інформаційний сертифікат INF 4

D. надати гарантії погашення можливого або наявного митного боргу

24. Сертифікати про походження продуктів, що підлягають спеціальним непреференційним заходам щодо ввозу, повинні бути видані

A. виробниками продуктів, за умови надання обов'язкової гарантії щодо погашення можливого або наявного митного боргу

B. компетентними органами третьої країни, звідки походять продукти, до яких застосовуються спеціальні непреференційні заходи щодо ввозу, або надійним агентством, належним чином авторизованим цими органами для такої цілі (органи видачі), за умови що походження продуктів визначено відповідно до статті 60 Митного Кодексу ЄС

C. компетентними митними органами держав-членів ЄС

D. компетентними органами держав-членів ЄС

25. Перевірку сертифікатів про походження продуктів, що підлягають спеціальним непреференційним заходам щодо ввозу необхідно виконувати відповідно

A. до статті 59 Регламенту 2015/2447 після прийому митної декларації (наступна перевірка)

B. до статті 64 Регламенту 2015/2447 після видавання Інформаційного сертифікату INF 4 постачальнику

C. до статті 68 Регламенту 2015/2447 після реєстрації експортерів за рамками режиму ГПС Союзу

D. до статті 70 Регламенту 2015/2447 після забезпечення адміністративної співпраці в межах системи REX

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Міжнародний документ від 27.06.2014. Ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16.09.2014. Набрано чинності 27.09.2014. Офіційний вісник України. № 75. Т.1. Ст. 2175. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#n2820

2. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 952/2013 від 9 жовтня 2013 року про встановлення Митного кодексу Союзу (нова редакція) (ОБ L 269. 10.10.2013, с.1). URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/reglament-es-9522013.pdf>

3. Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 2015/2446 від 28 липня 2015 року на доповнення Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 952/2013 стосовно детальних правил щодо певних положень Митного кодексу Союзу (ОБ L 343. 29.12.2015, с.1). URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/reglament-komisii-es-20152446.pdf>

4. Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) № 2015/2447 від 24 листопада 2015 року щодо детальних правил імплементування певних положень Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 952/2013 про встановлення Митного кодексу Союзу (ОБ L 343. 29.12.2015, с.558). URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/reglament-komisii-es-20152447.pdf>

5. Gerold Teibinger. Lothar Gellert. Rudolf Schnabl. Michael Lux. Sebastian Wiltsche. Steffan Vonderbank. Andre Stoppel. Praxiskommetar. Der neue Unionszollkodex (UZK). Das Handbuch für Praktiker. Inkl. 3. Aktualisierungslieferung 6/2000. Kitzler Verlag. 2020, Austria. XI Abschnitte.

6. Gerold Teibinger. Lothar Gellert. Rudolf Schnabl. Michael Lux. Andrea Troger. Steffan Vonderbank. Sebastian Wiltsche. Praxiskommetar. Der neue Unionszollkodex (UZK). Das Handbuch für Praktiker. Kitzler Verlag. 2016, Austria. XI Abschnitte.

7. Lothar Gellert. Thomas Weiß. Union Zollkodex kompakt & praxisnah strukturiert. Unionszollkodex, Durchführungsverordnung, Delegierte Verordnung, Übergangsbestimmungen in systematischer Darstellung. 3., aktualisierte Auflage 2022. Reguvis Fachmedien GmbH, Köln. 629 S.

8. Peter Witte. Zollkodex der Union (UZK) mit Durchführungsakten, Delegierten Akten und Zollbefreiungsverordnung. Kommentar. 8., neubearbeitete Auflage 2022. C.H.BECK Verlag. 2134 S.

Додаткова:

1. Карпенко Г.Л., Коваль Н.О., Панфілова О.Є. Митне право Європейського Союзу: навчально-методичний посібник [для студентів денної та заочної форми навчання]. Одеса: Фенікс. 2020. 118 с.
2. Денисенко В.В. Правове забезпечення митної політики: міжнародно-правові стандарти та законодавство України: навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. 326 с.
3. Перецьолкін С.М. Митне право Європейського Союзу : історія становлення. *Вісник ЛДУВС ім. І.О. Дідоренка*. 2021. Вип. 3(95). С. 38-48. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/article/view/1402/1271>
4. Перецьолкін С.М. Форми митного права Європейського Союзу. *Нове українське право*. Вип 5. 2021. С. 63-68. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/131/119>
5. Дорофєєва Л.М. Нормативно-правове закріплення міжнародних стандартів митної справи. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Юриспруденція». 2017. № 26. С. 16-19.
6. Handbuch für Export und Versand. Länder- und Zollinformationen kompakt. 71 Auflage. 2022. Storck Verlag Hamburg, ecomed-Storck GmbH, Landsberg am Lech, Hamburg. 716 S. URL: www.ecomed-storck.de.
7. Lothar Gellert. Praxishandbuch AEO. Zu Widerruf, Rücknahme und Aufsetzung einer AEO-Bewilligung. Unter besonderer Berücksichtigung der Leitlinien der EU zum AEO. Kitzler Verlag, Wien. 2022. 1. Auflage (2022). 28 S.
8. Christian Struck. Anna Gayk. Praxisfassung UZK (Aktuelle Auflage). Das EU-Zollrecht mit DA, TDA und IA in integrierter Darstellung. 3. Auflage. Verlag: Mendel Verlag GmbH & Co.KG. Bochum. 2020. 780 S. URL: www.mendel-verlag.de/praxis-uzk.
9. Kai-Uwe Kock. Annegret Focke. Christopf Schulte. Allgemeines Zollrecht. Prüfungsschemata und Übersichten. 6. Auflage. Verlag: Mendel Verlag GmbH & Co.KG. Bochum. 2022. 498 S.
10. Brandenburg. Genne. Kreuzerbaum. Lahmann. Besonderes Zollrecht. Prüfungsschemata und Übersichten. 1. Auflage 2022. Verlag: Mendel Verlag GmbH & Co.KG. Bochum. 472 S.
11. Peter Witte. Hans-Michael Wolfgang. Lehrbuch des Zollrechts der Europäischen Union. Herne: NWB Verlag GmbH & Co.KG, 2021. 10. vollständig überarbeitete und aktualisierte Auflage. 2021. 742 S.
12. Anja Huelmann. Zoll und Außenhandel: Update 2021. Verlag für die deutsche Wirtschaft AG, Bonn. 2021. 286 S.
13. Das e-Zoll Handbuch. 33 Eng. 9/2021. E-Zoll in der Praxis. ZTW aktuell. 01.09.2021. Abschnitte XI.
14. Brill. Pier-Eiling. Lux. Matt. Möller. Scheller. Vonderbank. Zollrecht visuell. Der neue Kodex der EU in Übersichten. 1. Auflage, Juni 2020. Schäffer-Poeschel Verlag für Wirtschaft, Stuttgart. 370 S.
15. Kerstin Harden. Zollrechtliche Entstehungs- und Erlöschenstatbestände nach dem Unionszollkodex und der Wirtschaftszollgedanke. Mendel Verlag, Bochum. 2020. 388 S.

16. Reginhard Henke. Peter Witte. Praxishandbuch Lagerung im Zoll- und Steuerrecht. Verlag C.H. Beck OHG Verlag Franz Vahler GmbH. 2019. 2., völlig neu bearbeitete Auflage 2019. München. 374 S.

17. Lothar Gellert. Praxisleitfaden mit Praxisgerechten Erläuterungen, Beispiele und Hinweisen. Wien: Kitzler Verlag, 2019. 1. Auflage. 128 S.

18. Lothar Gellert. Einführung in die Zolltarifizierung. Praxisleitfaden mit praxisgerechten Erläuterungen, Beispielen & Hinweisen. 1. Auflage. Kitzler Verlag, Wien. 2019. 107 S.

19. Peter Witte. Thomas Weiß. Gerhard Friese. Workbook Monitoring von Zollprozessen. Köln: Bundesanzeiger Verlag, 2019. 210 S.

20. Lothar Gellert. Zolltarifrecht. Aufbauschemata. 2. Auflage. Mendel Verlag GmbH & Co.KG, Bochum. 2018. 119 S.

21. Lothar Gellert. Einfuhrabgaben nach dem Zollkodex der Europäischen Union (UZK). Erlass und Erstattung von unionsrechtlich geschuldeten Abgaben. Handbuch. Verlag Österreich GmbH, Wien. 2017. 152 S.

22. Lothar Gellert. Zollrecht. Modul 20. 4., überarbeitete Auflage. 2019. 78 S.

23. Lothar Gellert. Einführung in das Zollrecht unter Berücksichtigung deutscher Bestimmungen. Praxisleitfaden mit praxisgerechten Erläuterungen, Beispielen & Hinweisen. 1. Auflage. Kitzler Verlag, Wien. 2019. 128 S.

24. Udo Röser. Warenursprung und Präferenzen im Export. Handbuch mit über 50 Praxisbeispielen. Tangens Verlag GmbH, Torgau 2014. 2. Überarbeitende Auflage 2014. 398 S. URL: www.tangens-verlag.de

Міжнародні видання:

1. Florian. Wolf. Tobias. Ackermann. Exportverbote in den EU-Sanktionen gegen Russland: Eine Bestandsaufnahme nach neuen. Sanktionspaketen. Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern (ZFZ). Stollfuß Verlag. Bonn. 2023. S. 2-7.

2. Endre Faulhaber. Der Zolltarif 2023: Änderungen der Kombinierten Nomenklatur. Der Zoll-Profi! Reguvis, Heft 2. Februar 2023. S. 2-4.

3. Jan Thaler. Felix Wemmer. Carsten Bente. Zentrale Zollabwicklung – aktuelle Entwicklungen und Erfahrungen aus der Praxis. Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern (ZFZ). Stollfuß Verlag. Bonn. Heft 4. 2023. S. 102-110.

4. Thomas Möller. Alexander Retemeyer. Zollrechtsverletzungen und Sanktionen in den Mitgliedstaaten. Außenwirtschaftliche Praxis/Aufsätze. Reguvis Fachmedien GmbH, Köln. reguvis.de/aw-prax. 2023. Heft 3. S. 106-108.

5. Peter Witte. Compliance im Zollrecht- Einführende Überlegungen // Schulmeister, Frauke: “50 Jahre Zollunion“. Tagungsband des 30. EU Zollrechtstags des EFA am 7. Und 8. Juni 2018 in Thun Bochum. Mendel Verlag. 2019. S. 89-103.

6. Michael Lux. Die EU-Verordnung über die Einrichtung einer Single-Window-Umgebung für den Zoll. Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern (ZFZ). Stollfuß Verlag. Bonn. 2023. S. 7-13.

7. Lothar Gellert. Übungsaufgabe aus dem Bereich Zolltarif. Außenwirtschaftliche Praxis/Aufsätze. Reguvis Fachmedien GmbH, Köln. reguvis.de/aw-prax. 2023. Heft 2. S. 89-91.

8. Karsten Weerth. Kombinierte Nomenklatur 2023 – eine Übersicht. Außenwirtschaftliche Praxis/Aufsätze. Reguvis Fachmedien GmbH, Köln. reguvis.de/aw-prax. 2023. Heft 1. S. 13-14.

9. Lothar Gellert. Übungsaufgabe aus dem Bereich Zolltarif. Teil 2. Außenwirtschaftliche Praxis/Aufsätze. Reguvis Fachmedien GmbH, Köln. reguvis.de/aw-prax. 2023. Heft 3. S. 139-142.

10. Lothar Gellert. Übungsaufgabe aus dem Bereich Zolltarif. Teil 3. Außenwirtschaftliche Praxis/Aufsätze. Reguvis Fachmedien GmbH, Köln. reguvis.de/aw-prax. 2023. Heft 4. S. 190-193.

11. Achim Rogmann. Wie bekommen wir mehr Union in den Europäischen Zoll? Außenwirtschaftliche Praxis/Aufsätze. Reguvis Fachmedien GmbH, Köln. reguvis.de/aw-prax. 2022. Heft 6. S. 269-274.

12. Lothar Gellert. Zoll-News: Neues aus dem BMF-News aus Europa. ZTW aktuell. Kitzler Verlag. Heft 9. 2021. S.3.

13. Sandra Rinnert. Zollrechtliche Durchführungsregelungen zum Unionszoll kodex. Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern (ZFZ). 2015. Heft 6. S. 142-147.

14. Sandra Rinnert. Das neue Zolllager und seine Zollwertrechtlichen Gestaltungsmöglichkeiten. Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern (ZFZ). 2016. Heft 6. S. 149-156.

15. Thomas Möller. Artikel 42 UZK: Erlöschen der Einfuhrzollschuld vs. Strafbarkeit wegen Steuerhinterziehung. Außenwirtschaftliche Praxis/Aufsätze. Heft 10. 2021. S. 539-542.

16. Thomas Möller. Sanktionierung von Zollverstößen auch eine EU Frage. Außenwirtschaftliche Praxis/Aufsätze. 2020. Heft 7. S. 291-293.

Онлайн-глосарії і словники:

1. Sigurd Ehringer. Die Sprachehilfe an der Rampe. Für den Lageprozess in zehn Sprachen. HUSS-Verlag GmbH. München. 3 Auflage, 2019. URL: www.huss-shop.de.

2. Glossar für Beamte des Wasserzolldienstes. Englisch-Deutsch. Deutsch-Englisch. BFM, Münster. 1993. 17 S.

3. Glossar für Zollfahnder. Wolfgang Gorny. BFM, Münster. 1992. 30 S.

4. Klaus Keller, Christine Lentschewski, Winfried Steinebrunner. Lexikon Zoll und Außen-handel. Know-how von A. Z. Bundesanzeiger Verlag mbH, Köln. 2007. 661 S.

5. Klaus Keller. Fachwörterbuch Zoll. Deutsch-Englisch. Bildungs- und Wissenschaftszentrum der Bildungsfinanzverwaltung, Dienstsitz Freiburg. 5 Auflage, August 2010. 530 S.

Спеціалізовані митні видання Німеччини:

1. Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern (ZFZ). Stollfuß Verlag, Bonn. ISSN 0342-3484.

2. AW-Prax. Außenwirtschaftliche Praxis – Zeitschrift für Außenwirtschaft in Recht und Praxis. Reguvis Fachmedien GmbH, Köln. URL: www.reguvis.de/aw-prax

3. Der Zoll Profi. Reguvis, Fachmedien Köln. URL: www.reguvis.de//zollprofi

4. Zoll aktuell. Herausgeber Generalzolldirektion, Bonn.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. European Commission's Taxation and Customs Union. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/index_en

2. Taxation and Customs Union Directorate-General. URL: https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/taxation-and-customs-union_en

3. EUR-Lex Treaties. URL: <https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/treaties/treaties-force.html>

4. EUR-Lex Access to European Union Law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

5. World Customs Organisation. URL: <https://www.wcoomd.org/>

6. Zoll. URL: https://www.zoll.de/DE/Home/home_node.html

7. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua

8. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/uryad-ta-organi-vladi/team>

9. Євроінтеграційний портал. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua>

10. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. <https://www.mof.gov.ua/uk>

11. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <https://customs.gov.ua/>

12. Платформа дистанційного навчання MOODLE.